Jungshoved

Nr. 1 Marts 2018 Årgang 14

INDHOLD

Løst og fast 4
Et sted på Jungshoved 7
Nyt fra Jungshoved Pensionistforening 10
Status over bladets økonomi 12
Nyt fra Jungshoved Skole 12
En keramiker vender tilbage 14
Status for projektet i Ræveholmsmose 16
Nyt fra naturområde Sydgården 17
Fra Stavreby til Iran 19
Lokalrådet orienterer 23
Seneste kvæk fra Frøen 23
Generalforsamling. Jungshoved Lokalråd 24
Velkomstmøde for nye beboere 25
Hjertestarter og førstehjælpskursus 26
Hvem pusler i Jungshoved Købmandsgård 27
Affaldsindsamling 30
Nyt fra Jungshoveds børn 31
Blomsternes halvø 32
Nyt fra tur-og naturudvalget 34
Astrid Stampes tanker og handlinger 36
Foreningen Norden 42
Historisk søfart i Bøgestrømmen 43
En friskolelærer i Bønsvig 46
Lynggård Nyt 51
Spiseklubben på Jungshoved Skole 53
Mit yndlingssted 54
Kirke og menighedsråd 56
Praktiske oplysninger 61
Gudstjenester 63
Årets konfirmander på Jungshoved 6. maj 63
Jungshovedkalender 64

REDAKTION

Knud Jacobsen, ansvarshavende
Tlf.: 22 21 55 25
E-mail:
knudjacobsen@gmail.com

Hanne Rasmussen
Tlf.: 25 11 40 87
E-mail: duevangen@gmail.com

Merete Siegumfeldt
Tlf.: 20 65 29 30
E-mail:
merete.siegumfeldt@gmail.com

Deadline for indlæg til næste nummer: **1. maj 2018**

Forside: Frede Jørgensen

Tegninger: Lise Jacobsen

Opsætning:
Frede Jørgensen

Støt bladet
Kontonummer:
6140-0004064737

Årsabonnement: 175 kr.
Henvendelse til Knud Jacobsen

Synspunkter i bladet står for forfatterens egen regning og deles ikke nødvendigvis af redaktionen. Redaktionen forbeholder sig ret til at bearbejde og forkorte læserindlæg.
Læserindlæg skal afleveres inden deadline og kan være skrevet i hånden, på skrivemaskine eller på pc. Indlæg skrevet på pc behøver ikke have et særligt format.
Billeder til indlæg skal være forsynet med tilladelse fra ophavsrettens indehaver.

Bladet udkommer i ca. 725 eksemplarer og omdeles først i marts, juni, september og december.
Bladet udgives af Jungshoved Menighedsråd, Jungshoved Lokalråd og Styregruppen for Jungshoved Skole.

Tryk: MicroForma

Kære læser,
Som det fremgår af forsidens mosaik, er dette blad nr. 50.
Vi har glædet os til at nå dette mål, og selv om det kun er et tal, er det jo også meget mere. Det er et tegn på, at noget er lykkedes – ja, endda langt over forventning.
Da det første blad udkom i 2005, var det et blad på 20 sider. Ingen i redaktionen kunne dengang forestille sig, at der på Jungshoved fandtes en sådan guldgrube af gode historier, der ventede på at blive fortalt. Men det var der, ja, alt tyder på, at der også i de kommende år vil komme mange flere gode og spændende fortællinger fra Jungshoved i bladet.
Tak til de mange, i og udenfor Jungshoved, der har været med til at gøre bladet så levedygtigt. Vi glæder os til at fortsætte med de næste numre.
Vi ønsker alle et godt forår.

Redaktionen

KONTAKT:

Jungshoved Lokalråd	Tina Skarnager Åsberg	25 38 81 28
Jungshoved Menighedsråd	Eli Frandsen	55 99 91 99
Styregruppen for Jungshoved Skole	Lise Jacobsen	24 45 31 47
Vicevært for skolen	Niels Holger Wermuth	21 45 82 83
Jungshoved Idrætsforening	Jesper Jørgensen	22 54 07 61
Jungshoveds Børn	Carina Hansen	24 84 85 14
Strandjagtforeningen	Morten Larsen	24 83 97 76
Pensionistforeningen	Tonny Vang	21 92 75 12
Fritidsfiskerforeningen	Gert Jensen	55 99 80 24
Forsamlingshuset	Morten Larsen	24 83 97 76
Sognets hjemmeside	www.jungshovedkirke.dk	
Forsamlingshusets hjemmeside	jungshovedforsamlingshus.dk	
Jungshoved miljøgruppe	jungshovedmiljoegruppe@gmail.com	
Lokalrådets hjemmeside	www.jungshoved.net	lokalraadetjungshoved@gmail.com
Hjemmesideredaktionen		redaktion@jungshoved.net
Delebussen Frøen bestilling	(Ma-Fr fra kl 9 og kl 13)	60 52 78 89
Frøens administration	www.jungshoved.net/delebus	Froepasser@gmail.com
– eller ring	Allan Capion / Jørgen Svendsen	42 24 71 83 / 53 80 28 56

LØST OG FAST

Ved kommunevalget d. 21.11.-17 blev der på Jungshoved ud af 680 stemmeberettigede afgivet 534 stemmer. Stemmeprocenten var 78,52 % mod 77,84% ved kommunevalget i 2013. En fremgang på 0,68 %. Stemmeprocenten på Jungshoved blev denne gang den 4. højeste ud af de 17 valgsteder i kommunen. Resultatet af valget blev på:

JUNGSHOVED

Parti	Stemmer	Stemmer i %
Socialdemokratiet	190	36,3% (+10,9%)
Venstre	113	21,6% (-4,8%)
Dansk Folkeparti	73	13,9% (-1,9%)
Enhedslisten	40	7,6% (-5,2%)
Socialistisk Folkeparti	33	6,3% (+0,4%)
Alternativet	22	4,2% (+4,2%)
Radikale Venstre	18	3,4% (-0,2%)
Nye Borgerlige	12	2,3% (+2,3%)
Konservative Folkeparti	10	1,9% (-0,9%)
Borgerlisten	7	1,3% (-2,2%)
Liberal Alliance	4	0,8% (-2,8%)
Digital Demokrati	1	0,2% (+0,2%)
Kristendemokraterne	1	0,2% (+0,2%)
Vor kommune.dk	0	0% (0%)

*

Den 28. udgave af Danmarks længste cykelløb, PostNord Danmark Rundt, kommer d. 3. august for første gang gennem Jungshoved. Løbsledelsen har i år på sin 3. etape valgt at køre en del af løbet på "Panoramaruten Eventyrlig Idyl" på Jungshoved. Denne del af det 785 km. lange løb er omkring 25 km. Løbet starter d. 1. august i Ålborg og slutter d. 5. august på Frederiksberg. Der forventes, at der deltager 22 hold med i alt 132 ryttere. Rytterne vil blive fulgt af en lang karavane bestående politi, løbsledelse, hjælpebiler, TV og presse osv.

1. august: 1. etape: Aalborg → Aalborg 216,6 km-

2. august: 2. etape: Viborg → Vejle 180,5 km

3. august: 3. etape: Næstved → Vordingborg 174,5 km

4. august: 4. etape: Nykøbing Falster enkeltstart 19,1 km

5. august: 5. etape: Faxe → Frederiksberg 194,2 km

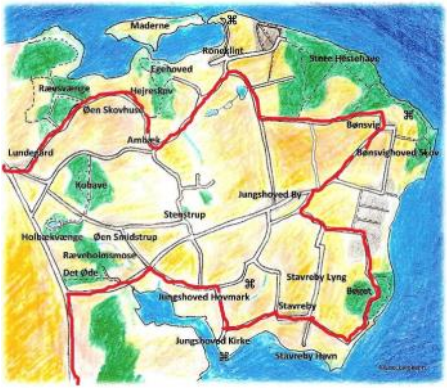

Fredag den 3. august: 3. etape: Næstved → Vordingborg 174,5 km
Start på Axeltorv i Næstved.
Underholdning fra kl. 11.30. Indskrivning fra kl. 12.00. Masterstart kl. 13.00.
Rute: Næstved → Vester Egesborg → Mogenstrup → Everdrup → Præstø → **Jungshoved*** → Kalvehave → Stege → Møns Klint → Tøvelde → Kalvehave→ Langebæk → Nyråd → Vordingborg. Der afsluttes med 3 omgange á 4,5 km.. Forventet ankomst til rundstrækning kl. 16.45. Opløb på Færgegaardsvej i Vordingborg ved Gåsetårnet kl. 17.15.

*

Fra Rika Ramsey, Over Lyngen, har vi modtaget dette lille vers. Rika fortæller, at hun husker det fra dengang, hun som spejder tog på tur i skoven med toget på Kystbanen. Versene hang i togvognenes vinduer.

Madpapir og æggeskaller,
pølseskind og potteskår
pynter ej i skovens haller,
tag det med dig,
når du går.

*

Til sangaftenen på Jungshoved skole d. 29.1. kunne aftenens 21 sangglade gæster glæde sig over, at kapelmester, Mogens Jacobsen, denne aften havde fået selskab af Bo Pagh på elbas. Med sine dybe toner, harmoni og rytme gav Bo´s spil på bassen aftenen en ekstra facet.

*

På den store Danefæudstilling i Kongernes Jelling er der udstillet to fine fund fra Jungshoved. Begge fund er gjort af, Torben Dinesen, Gøngegården i Smidstrup. Torben Dinesen fortæller, at det ene fund er en stridsøkse i grønsten fra den sidste del bondestenalderen. Øksen stammer formentlig fra Nordnorge og er helt speciel, fordi den

er udsmykket med ornamentik. Det andet fund er et smykke udført i hjortetak- formentligt brugt som øresmykke el. hårsmykke. Begge fund er særdeles sjældne og vil, efter at de har været udstillet i Kongernes Jelling, indgå i Nationalmuseets faste udstilling. Udstilling i Jelling er åben fra d. 28.01.18-31.10.18. Der er gratis adgang til udstillingen.

*

Nu bliver det igen lettere at komme til Jungshoved ad søvejen. Med 149.000 kr. fra Vordingborg kommunes LUP-midler (Lokal udviklingsplan) og 156.000 kr. fra LAG-midlerne (Lokale Aktionsgrupper under Erhvervsministeriet med støtte fra EU) kan Jungshoved Kirkehavn og Stavreby Havn nu gå i gang med at få uddybet sejlrenderne til de to havne til gavn for lokale fiskere og sejlere. De bedre muligheder for at komme til Jungshoved ad søvejen åbner også muligheder for, at flere turister i lystbåde eller med Røret fra Nyord igen kan komme til Jungshoved

og opleve områdets natur og seværdigheder til fods eller på cykel. Bestyrelserne for de to havne glæder sig over, at pengene er i hus efter et stort forarbejde, og at arbejdet kan gå i gang i det tidlige forår, oplyser de til Sjællandske.

*

3. februar, dagen efter Kyndelmisse, faldt denne vinters første sne på Jungshoved. Ikke ret meget, men nok til at give landskabet et vinterligt præg.

Kyndelmisse er den danske oversættelse af det latinske ord for lysmesse Candelarum Missa: Candelarum betyder lys og missa betyder messe. I folkemunde kaldtes dagen førhen også for Kjørmes Knud. Kyndelmisse betyder altså lysmesse og markeres som dagen, hvor halvdelen af vinterhalvåret mellem den 1. november og den 1. maj er gået, nemlig den 2. februar.

Knud Jacobsen

Bladet kan købes i løssalg i Præstø Boghandel,
Jungshoved Kirke og i bladkassen
på Jungshoved Skole.
Pris pr. blad 20 kr.

Et sted på Jungshoved (27)
Bøgestrøm fyr

Nær ved vandkanten i Bønsvig Strand er der nogle kvadratiske cementblokke samt noget forvitret beton, der kan ligne resterne til grunden af et hus.

Begge dele har ofte givet anledning til undren og spørgsmål. Er det noget fra 2. Verdenskrig eller den kolde krig i 60erne? Helt så dramatisk viser det sig ikke at være, men en historie rummer det.

På et geodætisk kort fra 1890 rettet i 1942 over området kan man se, at der en gang har stået to fyr, et forfyr og et bagfyr, på området omkring Fyrgården i Bøged, deraf gårdens navn. Det ene fyr, forfyret, har stået nøjagtig der hvor cementblokkene er i dag. Man finder stedet ved at gå fra p-pladsen for enden

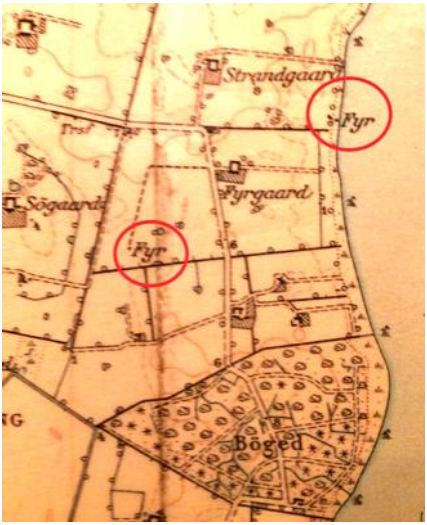

af Ørnevej ned mod kysten, og herfra få meter til højre for badebroen ad en græssti. Det andet fyr, bagfyret, har stået lidt øst for Lærkevej nr. 23 og 25 (dengang var der nu ikke noget, der hed Lærkevej i området og heller ikke noget, der hed nr. 23 og 25). Der er ingen synlige rester tilbage af fyret her. For et stykke tid siden (8.12.17), så jeg på Jungshoveds facebookside et opslag og et billede, som Allan Capion fra Præstø Lokalhistoriske Arkiv havde lagt ind. Billedet forestillede Bøgestrøm fyrs bagfyr. Efterfølgende har Allan Capion sendt mig yderligere oplysninger om fyret.

Her følger historien om de to fyr sammensat af oplysninger fra forskellige kilder.

I 1903 blev der ved Bønsvig strand, ca. 2 km øst for Jungshoved by opstillet et

sæt ledefyr, et forfyr og et bagfyr, svarende til dem ved Roneklint. De blev kaldt Bøgestrøms fyr, selvom de begge stod på land. Bagfyret var et 13 m højt trætårn med et hvidt lys. Det stod inde

i landet, 734 m fra forfyret, der stod nær kysten. Forfyret var et ret højt træhus med et rødt og grønt lys placeret i toppen af huset med et par meters afstand. I 1919 blev ledefyrlinjen ændret til en enkelt fyrlinje. Det grønne og røde lys på forfyret blev erstattet af et hvidt lys. På bagfyret sad der fortsat et hvidt lys. De to ledefyr, forfyr og bagfyr, var med til at angive retningen til sejlløbet i Bøgestrømmen for skibe, der sejlede fra nordøst mod syd. Det bagerste fyr var højere end det forreste, og når de to ledefyrs lys stod direkte over hinanden, indikerede det, at skibet var på ret kurs. Var de to ledefyr derimod langt fra hinanden, skulle kursen justeres.

I 1936 blev bagfyrets træskelet nedrevet og erstattet med en gittermast med topmærke, og samtidig blev der ved siden af forfyret også opført en gittermast også med et topmærke. Topmærkerne var trekanter. På forfyret vendte spidsen på trekanten opad og på bagfyret vendte trekantspidsen nedad. Når skibe, der i dagslys sejlede gennem Bøgestrømmen fra nordøst mod syd, holdt en kurs, hvor de to trekanters spidser lige nøjagtig ramte hinanden, var skibet på ret kurs. Indtil 1947 brugte man petroleum som lyskilde, herefter var det el.

Forfyret er flyttet fire gange mod nord ca. 1-2 m hver gang. Hver gang har man støbt et nyt fundament. Årsagen til denne flytning var, at sejlrenden lidt efter lidt ændrede sit løb mere, end en oprensning kunne udligne. Løsningen var derfor at flytte fyret – det skete så fire gange. De to fyr blev nedlagt og fjernet i 1966, men det høje træhus, der var i to etager, og havde rummet det første forfyr, blev stående, indtil det gik op i flammer under en markbrand i 1975. Huset havde i den nederste etage oprindeligt haft kakkelovn, bord, bænk og fire-fem sovepladser, der kunne bruges af søfarende, der efter mørkest frembrud måtte vente med at sejle sydpå til det blev lyst igen. De sidste år blev det brugt af fyrmesteren til at opbevare nødvendigt grej.

Holger Andersen, Bønsvig fortalte om stedet i Med Holger på farten (10), blad

nr. 3 2009. Det var den daværende ejer af Fyrgården i Bøged, Rasmus Hansen, der i mange år var fyrpasser af de to fyr. De to fyrtårne udgjorde sammen med et sømærke*) på engen ved Bønsvig en linje, som skibsfarten kunne følge gennem den snævre Bøgestrøm. Sømærket på Bønsvig Nakke stammede ifølge oplysninger fra Svend Holm i hæftet Jungshoved Slot helt tilbage fra tiden før 1800. Det var blevet fornyet flere gange i tidens løb, men mistede efterhånden sin betydning og forsvandt med oktober stormen i 1967.

*)

d. 20.11.-16

Jeg skriver til dig, fordi jeg for nylig talte med Holger Andersen, som fortalte, at du har eftersøgt et foto af sømærket, der engang stod på strandengen ud for Bønsvigskoven.

Jeg vedhæfter to luftfotos af mit barndomshjem, Bønsvigvej 35.

Det sort/hvide havde jeg liggende og det andet måtte jeg have fat i min bror Freddy for at skaffe.

Man kan kun ane sømærket på begge fotos, men det er desværre det bedste, vi kan frembringe.

Strandengen ejedes dengang, og nok stadigvæk, af Nysø gods, men var i en årrække lejet af Christian Larsen, Tågholt (i daglig tale kaldet "ægmanden"), som havde nogle ungkreaturer gående dernede om sommeren.

Freddy og jeg fik en skilling for hver dag at gå ned og pumpe drikkevand i nogle kar fra en brønd på engen. Venlig hilsen Arno Larsen

Der har også været et ledefyr på Feddet, samt to små bundfyr ude i Bøgestrømmen. Sidstnævnte hed Sandhage og Stenhage fyr. Sandhage fyr havde rødt lys, og Stenhage havde grønt lys.

De to bundfaste fyr, Sandhage og Stenhage (Den røde Soldat og Den grønne Soldat), blev passet af lokale folk på Jungshoved. Den sidste fyrpasser var Gunner Rasmussen i Stavreby. Arbejdet som fyrpasser bestod i at føre kontrol med fyrene, pudse lanterneruder og linser, renholde fyrene og transportere gasflasker frem og tilbage. Fyrene er i dag nedlagt og fundamenterne bortsprængt.

Kilder: Præstø Lokalhistoriske Arkiv, Hæftet Jungshoved Slot af Carl Olsen, Holger Andersen, Bønsvig og Danmarks Fyrtårne og fyrskibe af Ove Hermansen.

Tak til de mange, som har hjulpet mig med øvrige oplysninger.

Knud Jacobsen

Nyt fra Jungshoved Pensionistforening

Nyt fra Jungshoved Pensionistforening

Så skulle alle vores medlemmer gerne have fået programmer for vores aktiviteter i 2018.

Fredag 8. december 2017 afholdt vi vores årlige julefrokost i forsamlingshuset med 85 deltagere, det er rigtigt flot. Vi havde valgt at få maden fra Torvecafeen, men den var der delte meninger om.

Der skal lyde en stor tak til vores blomsterpiger, som igen havde gjort et stort arbejde. Også en tak til jer, der altid hjælper med at stille borde og stole op og rydde på plads igen. Der skal også lyde en stor tak for alle de dejlige gaver, vi fik til vores amerikanske lotteri, og især tak til Henny og Erik for deres store arbejde med at samle gaverne ind. Jeg tror, at alle havde en dejlig eftermiddag, og det jo dejligt, at Mogens vil komme og spille og hygge om os. Tak Mogens.

Så har der været julemarked, hvor vi solgte gløgg og æbleskiver. Erik foreslog, at vi skulle prøve at sælge juletræer og pyntegran. Erik skaffede træer og gran, og han stod også for salget, der gik rigtigt fint. Tak Erik, du har altid nogle gode input til foreningen.

Bankospillet i januar var en smule skuffende, hvad angår fremmøde, så derfor sender vi en prøveballon i luften til efteråret, hvor vi starter banko søndag eftermiddag 30. september kl. 14.00. Derefter vil vi gerne høre jeres mening om det. Resten af sæsonen spiller vi første mandag i måneden, **DOG IKKE 1. OKTOBER.**

Når I læser dette blad, har vi afholdt fastelavnsfest 23. februar på skolen.

Den 24. marts er der åbent hus på skolen, og 9. april har vi generalforsamling og vinterens sidste banko. Husk tilmelding til Kirsten på grund af maden.

Husk indbetaling for turen til Samsø på konto: 6140-0004210173 senest 1 april.

Dette bliver min sidste beretning til bladet som formand for pensionistforeningen, da jeg stopper til generalforsamlingen, så skulle der være nogen, som har en mulig afløser, hører vi gerne fra jer.

P.b.v.

Tonny Vang

Foreningen Seniorhands to Africa inviterer til en foredragsaften

mandag 16. april kl. 19.00 i østlokalet på Jungshoved Skole

Kvindeliv i Old Bortianor – en fiskerlandsby i Ghana

I Seniorhands to Africa and Asia (ShAA) har vi det sidst år været i kontakt med en gruppe kvinder i Old Bortianor, en fiskerlandsby vest for Accra. Siden slutningen af 1960'erne har grundlaget for befolkningen – fiskeri – ændret sig voldsomt. Hvor det tidligere var en godt og givtig erhverv, er det nu en daglig kamp for blot det mest nødvendige for at overleve.

Dette og meget mere kan du høre om 16.4.

Pris for foredrag og kaffe/te: 20 kr., der går til projektet.

Status over bladets økonomi 30.12.2017

Indtægter 2017:	
Menighedsrådet	20.000,00 kr.
Jungshoved Lokalråd	10.000,00 kr.
Jungshoved Skole	5.000,00 kr.
Bidrag fra læserne og bladsalg	9.739,50 kr.
Abonnenter	8.800,00 kr.
Indtægter i alt:	**53.539,50 kr.**
Udgifter 2017:	
Trykning af 4 numre af bladet JUNGSHOVED	41.468,90 kr.
Porto	2.532,00 kr.
Julehilsen til de 8 frivillige bladomdelere	1.744,55 kr.
Netbank årlig afgift og gebyrer	702,00 kr.
Kontorartikler	328,03 kr.
Udgifter i alt:	**46.775,48 kr.**
Saldoen pr. 31.12.2016	**17.026,10 kr.**
Saldoen pr. 31.12.2017	**23.790,12 kr.**
Resultat	**6.764,02 kr.**

Nyt fra Jungshoved Skole

På styregruppens årsmøde i januar spurgte jeg: "Hvad skal vi skrive til bladet denne gang?"

"Kan vi ikke bare skrive, at det går rigtig godt?", var svaret. Jo, det kunne vi, for vi har meget at glæde os over. Budgettet holdt, og der er endda råd til at skifte ni vinduer og en dør i østsiden af gymnastiksalen her i vinter 2018. Dvs. vi har råd til halvdelen af udgiften og har fået bevilget den anden halvdel af VKs byfornyelsespulje.

Skolen modtager et årligt driftstilskud som egnshus. De første to år som egnshus var tilskuddet lidt større, nu er det på 179.171,54 kr. Det er et sjovt tal, som skyldes, at tilskud til egnshuse udregnes efter antal kvadratmeter. Det skal dække udgifter til forbedring af klimaskærm, udenomsarealer, udgifter til reparationer af bygningen, el, vand og varme. Vores største udgift er opvarmning. Selv om vi hele tiden forbedrer klimaskærmen, er det et kæmpe-

stort hus på ca. 650 kvadratmeter med en meget stor udnyttelsesgrad sommer og vinter. Så husk at holde yderdørene lukket her i vintertiden – det sparer på varmen. Personligt elsker jeg sne og frost, men skolen elsker milde vintre.

Alle faste aktiviteter kunne til årsmødet fortælle, at det går godt med fin tilslutning.

Vi har haft lidt større udlejning i 2017, og det har givet mulighed for forbedringer, takket være alle de frivillige, der yder en ekstra indsats for vores gamle hus. Uden dem havde vi ikke fået kalket de hvide bygninger, fået kittet og malet alle vinduer mod atriumgården, fået malet så flot inden døre, fået opsat tagrender på halvtaget i skolegården, fået nyt redskabsskur, fået bedre lys i skolegården, fået nye stole, fået ny belysning i stuen på første sal, fået renoveret gymnastiksalens redskabsrum o.m.m. Havde vi ikke de frivillige, ville alt dette ikke have kunnet lade sig gøre, så: TUSIND TAK TIL JER, DER YDER EN KÆMPE INDSATS TIL GAVN FOR DE MANGE BRUGERE!

Når man bruger den gamle skole til aktiviteter, følger også en forpligtigelse til at medvirke til arbejdsdage og åbent hus samt, som noget helt naturligt, at rydde op efter sig, sætte møbler på plads, tømme skraldepose og feje gulvet, så der altid er klar til de næste. Heldigvis mærkes dette ejerskab for huset hos brugerne.

Den 11. februar er der fastelavn i skolen for små og store arrangeret af foreningen Jungshoveds Børn i samarbejde med skolen. Det er nyt at holde fastelavn i dette regi, og vi håber, der kommer rigtig mange til det flotte arrangement, de unge forældre har stablet på benene.

Den 24. marts er der traditionen tro åbent hus i skolen, hvor vi håber, mange vil kigge indenfor, måske bare for at se, hvad der sker eller med en god idé til nye tiltag. Mange aktiviteter fortsætter til maj-juni og starter igen til oktober. I skrivende stund er skolen lejet ud til fem overnatningshold i første halvår.

På hjemmesiden www.jungshoved.net under beboer – Jungshoved Skole kan man løbende læse om aktiviteter, styregruppens medlemmer, referater mm.

På gensyn i skolen og venlig hilsen pva styregruppen

Lise Jacobsen

Redskabsskur i skolegården

En keramiker vender tilbage

Tine og Nellie er klar til at tage imod i værkstedet og den hyggelige salgsvogn

For 14 år siden kom Tine Bech-Willumsen første gang til Jungshoved By for at bo til leje nogle år. Sydsjællands herligheder var dog ikke ukendte for hende, for hun er født i Karlshøj ved Tappernøje, hvor hun også indtil for nylig havde sit værksted i barndomshjemmet.

Da hendes mor som den sidste for nyligt gik bort vendte Tine blikket mod Jungshoved igen, hvor det med hiv og sving lykkedes hende at få plads til sig selv, kæreste, keramikværksted og et tætpakket salgslokale i det lille hus på Jungshovedvej 70.

Men så måtte der også tages to skurvogne og en garage i brug – og Tine glæder sig stadig til en stille periode, hvor hun kan få drejeskive med mere ud af flyttecontaineren.

Over en kop kaffe i det arbejdende værksted fortæller Tine om den krævende flytning og opstillingen af skurvognene – der var det godt at have gode naboer og en hjælpsom traktorejer i nærheden.

"At man kender hinanden på Jungshoved, var noget af det, der trak mig hertil, men også det at kunne se langt og være tæt på naturen. Og helt anderledes end den københavnske lejlighed, jeg kommer fra."

Keramikken og smykkekunsten har hun lært som håndarbejdslærer og derefter undervist i på en efterskole. Efter et par belastende arbejdsskader mente sagsbehandleren, hun måtte indstille sig på et fleksjob, men det kunne Tine ikke se sig selv i, så hun tog springet og blev selvstændig.

"Der skal noget til at følge med efterspørgslen, der heldigvis er på vej op. Så det er helt fint med den lidt mere stille vintertid nu, hvor jeg får tid til at rydde

op, pakke ud og ikke mindst udvikle nye ideer til keramik", fortæller Tine på en grå og tåget vintermorgen. "Og så skal varelageret arbejdes op inden sommerens mange markeder. Jeg har blandt andet været heldig at få en stand hos 'Kunst i Byen' på Kongens Nytorv hele sommerhalvåret, så der glæder jeg mig til at møde nogle af byens turister."

Men også Næstved Kunstforening, firmabesøg og Facebooksiden TBW Keramik og Smykker skal passes, så bliver der overhovedet tid til de lokale kunder?

"Jo, vi regner med at holde åbent for salg i skurvognen i sommerweekenderne ligesom sidste år. Og man er altid velkommen til at ringe (26 79 32 32) og aftale et andet tidspunkt", fortæller Tine, der gerne vil være med til skabe mere liv på Jungshoved, også ved lokale arrangementer.

Selvom den lille værkstedsvogn efterhånden fungerer ok, drømmer Tine på lidt længere sigt om at bygge til huset og få en mere permanent arbejdsplads med plads til alt det, der nu står midlertidigt udenfor. Så det er nok denne sommer, man skal besøge Jungshoveds eneste keramikværksted på hjul, hvis man vil nå at opleve det.

Jørgen B. Svendsen

Gisselfeld Juletorv var et af de steder man kunne finde Tine i 2017

Status for naturgenopretningsprojektet i Ræveholmsmose

Naturgenopretningsprojektet med rydning af rødel blev afsluttet tilfredsstillende i efteråret 2017 på trods af den megen nedbør. Henover vinteren har der gået skotsk højlandskvæg på arealet for at få det græsset mest muligt ned. I starten var der 11 kreaturer, men her i januar er der kun føde nok til fire. Der er tale om en hårdfør race, som kan tåle at gå ude i det våde område på denne årstid, men det kan blive nødvendigt også at tage de sidste dyr hjem på et tidspunkt.

Vi forventer at gennemføre en offentlig tur i området 1. juli 2018. På turen vil vi dels se på status i den første sæson, efter projektet er gennemført og derudover se på nogle af de sjældne planter, som vokser i området. Tidspunkt for turen vil blive annonceret på Jungshoved Lokalråds hjemmeside og via facebookgruppen Jungshoved. Generel status for projektet kan følges på Den Danske Naturfonds hjemmeside (www.ddnf.dk) under fanen: Genskabelse af rigkær i Ræveholmsmose.

Kommende aktiviteter i Ræveholmsmose er tiltag for flagermus, som vi har fået støtte fra Miljøstyrelsen til at gennemføre i 2018. Der bliver ikke lavet skovning i år, men der ligger fortsat brænde i skoven, som kan købes.

Annebeth Hoffmann
Mail: annebeth_h@yahoo.dk

Mosen er våd i januar 2018

Kig fra syd op i det ryddede område i januar 2018

Nyt fra naturområde Sydgården

Fotos Lise Jacobsen

Naturprojekterne blev indviet i oktober, budgettet holdt, og regnskabet er afsluttet. Siden da har rigtig mange benyttet sig af at gå ture i området, mange har nydt madpakken på shelterpladsen, og arbejdsgruppen har lavet enkelte justeringer. Blandt andet opsat skilte med kontakttelefonnumre.

Vi glæder os til foråret, hvor forhåbentlig mange løvfrøer kvækker, flagermusene er i luften, og markfirbenene har fundet vej til stengærdet. Og ikke mindst til at møde børn og voksne på tur.

Et sådant område med diverse faciliteter skal jo vedligeholdes, og dertil er nu nedsat en arbejdsgruppe, som vil mødes et par gange om året og gå det hele efter. Undervejs vil gruppen naturligvis også være opmærksomme på evt. mangler og søge at få dem udbedret.

Arbejdsgruppen består af Knud Jacobsen, Anders Heding, Kjeld Christiansen, Steen Herup, Jørgen Jensen, Lise Jacobsen.

Kontakt vedrørende køer og heste på Sydgårdens arealer: Tlf. 40 23 25 24.

Kontakt vedrørende stier og shelterplads: Tlf. 22 21 55 25.

På gensyn – et sving ud i naturen – se arrangerede ture andre steder i bladet.

P.v.a. arbejdsgruppen,

Lise Jacobsen

Læsere, der vil støtte bladet økonomisk,

kan gøre det på følgende måde:

- ved at lægge et beløb i bladbøssen i våbenhuset i Jungshoved Kirke eller ved Jungshoved Skole.
- ved at indsætte et beløb på vores konto nr. **6140-0004064737 i Møns Bank, Præstø** (banken opkræver 40 kr. i gebyr, hvis man indsætter direkte ved kassen i banken!! – så brug netbank).

På forhånd tak

Fra Stavreby til Iran og retur – en rejse ud og hjem

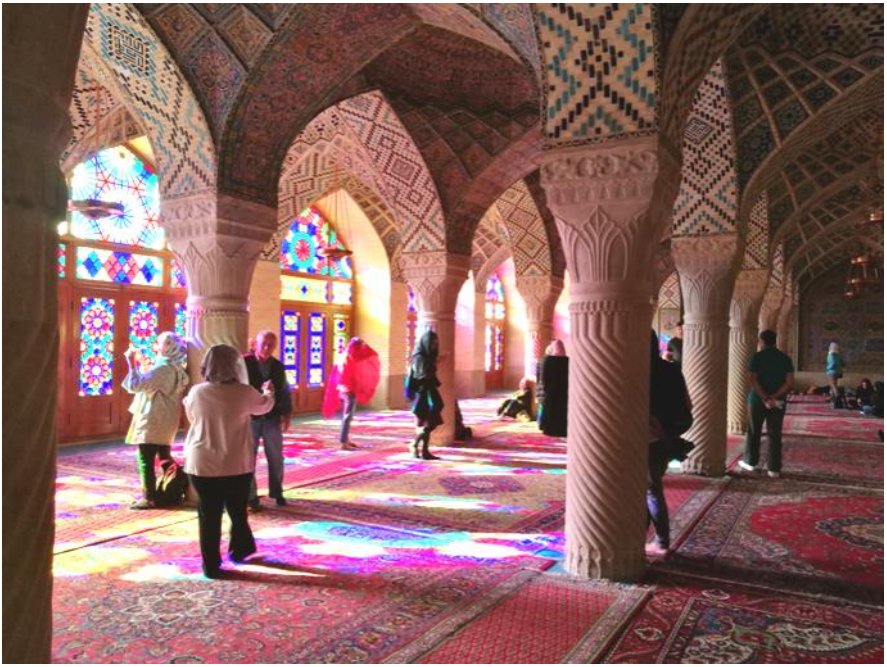

1001 nat

Lad mig lige begynde med at slå et par ting fast. Hvis man vil vide, hvor flyvende tæpper, 1001 nats eventyr og Hodja fra Pjort kommer fra, skal man tage til Persien. Jeg er overbevist om, at man i den store bazar i Teheran kan vælge mellem adskillige modeller, mønstre og størrelser af flyvende tæpper. Den store bazar er stor, meget stor – den har gader og gyder på 10 km´s længde – man kan nemt fare vild.

De flyvende tæpper med træt sælger

En anden ting er, at flertallet af befolkningen i Iran er persere, ikke arabere, og de taler persisk eller Farsi, desuden er de shia-muslimer i modsætning til de fleste arabere, som er sunni-muslimer. Det er, synes jeg, en vigtig viden at have med som gæst/turist i landet. De skriver Farsi fra højre mod venstre, undtagen tal, som skrives fra venstre mod højre, så når man skal skrive et tal i en tekst, skal man gøre plads til det på forhånd – mærkeligt og noget rod.

Prøv lige at tælle til tre med dine fingre

– hvilken finger begynder du med? Tommelfinger? Så er du dansker. Iranere begynder med lillefingeren. Eller prøv lige at lave "lille Peter edderkop" – det kan de overhovedet ikke finde ud af, men de kan så meget andet.

Turen til Iran var overvældende og overraskende, det sidste først. Overraskende fordi man i Danmark mest ser et billede af Iran som et formørket tørklæde-land, hvor kvinderne er undertrykte, og der er sanktioner fra verdenssamfundet, fordi iranerne ikke laver andet end atombomber og krigsførelse i fremmede lande som Yemen og Syrien. Man kan godt se og mærke sanktionerne, hotellerne er rene og pæne med fantastisk service – men slidte og emmer af fordums storhed.

Medgivet, kvinder, også turister, skal have tørklæde på offentligt, det er ikke velset med shorts til mænd (selv om det var op mod 30 grader et par dage, og shorts kunne have været rare at have på), og der er simpelthen ting, man ikke taler om – men…

Vi mødte et stolt, veluddannet, videbegærligt folk, som passer på hinanden mod en fælles fjende, som er stort set resten af verden og deres eget præstestyre. Vi mødte et folk, som er trætte af en galopperende inflation, stigende priser og høj arbejdsløshed, og vi mødte også et folk, som ikke snyder og prøver at presse turist-citronen. I skrivende stund er der demonstrationer mod præstestyret og krigene i fx Syrien, og det var vores klare fornemmelse, inden vi tog hjem, at et eller andet ville der snart ske – og det gjorde der. Det skal jo også lige nævnes, at iranske unge ikke vil have ret mange børn, i ren protest. De synes ikke, der er en fremtid for børnene – forfærdeligt.

Og så det overvældende. Der var vores guide, Hourie, hun bor i Isfahan, verdens navle og en af de smukkeste byer i verden. Hun mistede sin mand for ikke længe siden og har en søn på 12 år. Hun var fantastisk, styrede turen med hård og kærlig hånd, og vi fik en nytårshilsen fra hende – så tag en lokal guide,

Den blå moske

gerne Hourie. Der var Den store blå moske i Isfahan, Jameh-moskeen eller Masjid-e Jameh, såmænd beklædt med 50 millioner kakler – håndmalede – alle med mønster. Hvor lang tid tager det mon at male 50 millioner kakler? Den ligger på en plads, der er 80.000 m2 stor – 8 hektar. Og broerne i to etager over den brede flod, hvor der vel at mærke kun er vand i en måned om foråret – vi er langt ude i ørkenen. Persepolis og Nekropolis – sig navnene … Mærkede du historiens vingesus, så har du mærket rigtigt.

Men lad mig gå videre med begyndelsen. Lufthansa: København-Frankfurt og med jumbojet Frankfurt-Teheran. En jumbojet er stor med plads til knap 500 passagerer, og de fleste af dem iranere, rigtig mange kvinder – men hov, meget få med tørklæde – dem tog de på lige inden landingen. Teheran er en stor, ren by med en enorm trafik og et enormt smogproblem. Der bor ca. otte millioner mennesker, stort set som i New York – men kun om natten. Om dagen er der 14 millioner mennesker i Teheran. Det vil altså sige, at seks millioner mennesker pendler til og fra byen hver morgen og hver aften. Det ville svare til, at hele Danmarks befolkning, børn, gamle, kvinder og mænd, skulle pendle ind og ud af København hver eneste dag. Det tog os 20 minutter at komme rundt i en rundkørsel, da vi skulle ud til lufthavnen på vej hjem.

Der er meget frodigt i iranske byer, fordi iranerne vander meget. De har meget grundvand og meget høje bjerge, fx er den højeste top i bjergkæden Alborz ca. 5700 m. Bjergkæden ligger lige nord for Teheran, og der er skisportssteder med lifter og det hele, hvorfor dog tage til alperne.

I Teheran er der cafeer, gallerier, restauranter, museer, iranere i dyrt mærketøj og fattige iranere, så byen ligner alle andre storbyer på en række områder, men nul alkohol, og politiet sørger for, at ingen kvinde overtræder tøjreglerne. Alle kvinder skal bære tørklæde, men der er en direkte sammenhæng mellem en kvindes alder og placeringen af hendes tørklæde. Jo længere tørklædet er placeret om mod nakken, desto yngre kvinde. Man må ikke kunne se en kvindes bagdel gennem bukser eller andet, så man skal have en lang trøje eller lignende ned over bagdelen. Dette bliver også fortolket på mange kreative måder. Mænd må som sagt ikke have shorts på, og på overkroppen skal man mindst have en t-shirt med ærmer på. Det må være en blufærdig Gud.

Der er en række andre festlige regler, fx må en kvindelig guide ikke sidde bag chaufføren i en bus, han kunne måske finde på, at kigge på hende i bakspejlet – uha dada.

Indenrigsfly Teheran-Shiraz. Dejligt at komme væk fra Teherans smog og ned til en lille fredelig provinsby med 1,3 millioner indbyggere. Shiraz, denne dejlige drue, som giver en fantastiske god rødvin; men vi blev snydt, der er ingen vin og ingen druer i Shiraz – for turister – man kan købe sig til alting. Historien er, at korsfarerne drog til Shiraz i det 9. korstog i år 1271 og der-

fra tog druen med hjem til Frankrig, så blev den til Syrah-druen. Shiraz har to helt fantastiske seværdigheder, Bagh-é Eram (Pardis' have) og Hafez gravplads. Det første er en fantastisk have med et utal af blomster og planter og et utroligt smukt lille palads. Iranerne besøger Hafez gravplads om aftenen, kysser lidt i mørket, tager billeder af eksotiske turister som os og ønsker al lykke til alle. Det kan man få af poeten Hafez, som levede engang i 1300-tallet. Begge dele er naturligvis verdenskulturarv på Unescos liste.

Gennem ørkenen til Persepolis – endnu et Unesco sted. Fantastisk – desværre kom Alexander den Store forbi og ødelagde stedet ganske grundigt omkring 330 e.kr., men det er alligevel et must. Her kan man fx se en fantastisk frise med en procession af alle de på daværende tidspunkt kendte folk. Dronning Margrethe var der sammen med farmand i 1971, Shah Mohammed Reza Pahlavi var sikkert glad for støtten til sit enorme overforbrug – se hans palads, Ramsar's Palace i Teheran, så bliver man overbevist om rigdommen og det ødsle liv. Der var en grund til revolutionen i 1979, hvor storayatollah Ruhollah Khomeini og præstestyret overtog magten. Fra asken til ilden – i hvert fald æder revolutionen, som så ofte før, sine egne børn.

Nekropolis, Naqsh-e Rustam med de kæmpestore grave fra det Archæmenidiske dynasti ca. 500 f.kr.

Videre til Isfahan, hvor bazaren, den kæmpestore plads og moskeerne er absolutte highlights og ellers en fantastisk by. "Isfahan er den halve verden", som et iransk ordsprog siger, og byen burde være på listen over 10 steder man bør se, inden man dør, så har man i det mindste set den halve verden.

Kashan med en række historiske huse, der vidner om at byen har været meget rig.

Tilbage til Teheran og fly hjem midt om natten.

Hvad mangler jeg? Jo – maden, kebab, ris, brød og gryderetter. Det er ikke stærk mad, og de fleste danskere vil nikke genkendende til maden – den bliver serveret fra de fleste kebabsteder. God mad, uden at være prangende. Dåsesodavand, dåseøl uden alkohol, friskpresset juice, te, vand og kaffe drikkes til maden.

Og nattehimlen – vi er midt i det persiske rige, eksotisk, flyvende tæpper og naturligvis en strålende nattehimmel med et fantastisk stjernetæppe. Men næ – vi så ikke mange stjerner, Teherans smog lagde en dæmper på oplevelsen, og selv ude i ørkenen var der næsten intet at se. Så det er ikke derfor, man skal tage til Iran, men der er så mange andre grunde – befolkningen og historiens vingesus på flyvende tæpper er bare nogle af dem. Vi tog ud fra Stavreby til den store eksotiske verden. Den lignede på mange måder vores egen verden – tog hjem igen, klogere på begge verdener. Tag bare af sted, det er ikke spor farligt.

Per Michael Pedersen, Stavreby

Jungshoved Lokalråd orienterer

Seneste kvæk fra Frøen

Som mange ved, har kommunen besluttet, at delebussen Frøen kan fortsætte i tre år på stort set samme måde som hidtil: To planlagte ture til Præstø hver mandag til fredag, og derudover kan alle på Jungshoved (også sommerhusejere) låne Frøen til privat samkørsel aftener og weekender.

Vi kan glæde os over en meget stor lokal opbakning og en meget trofast skare af Frøpassere, der på skift kører de daglige ture. Det giver en rigtig god stemning i bussen, så ud over transporten har vi faktisk også fået et nyt lokalt samlingspunkt.

Den lokale opbakning mærker vi for eksempel, når Købmandsgården giver parkeringsplads og Jungshovedtømreren stiller vaskeplads til rådighed, det er både nemmere og billigere for os end at køre i vaskehal, for der er altså meget snavs at hente på de lokale veje!

På de daglige ture er der ind imellem fuld bus, men næsten altid plads til en til, selvom vi passerede de første 1000 enkeltture i 2017.

Udlån aftener og weekender er meget svingende, her er der gode muligheder for at udnytte Frøen endnu mere – til udflugter, indkøb, biograf, sport, arrangementer, sommerhus og sikkert meget mere. Med et lånegebyr på kun 2 kr. pr. km de første 100 km og derefter 4 kr. pr. km inklusive brændstof kan det gøres både hyggeligt og billigt at køre sammen. For eksempel Vordingborg tur-retur med otte personer for ca. 10 kr. pr næse.

I skrivende stund kører vi stadig i den kendte hvide folkevogns-Frø, indtil kommunen indgår en ny leasingaftale om den eller noget lignende.

Lige nu har vi frøpassere nok til de daglige ture, men vi er altid glade for at høre fra jer, hvis I gerne vil på venteliste, eller hvis I har ideer eller spørgsmål om Frøen.

I kan også læse mere på www.jungshoved.net/delebus .

Mange kvæk fra
Allan Capion (42 24 71 83)
og Jørgen B Svendsen (53 80 28 56)

Lad os få lokale foreninger og virksomheder på Jungshoveds hjemmeside

Vores nye hjemmeside er for længst i drift på jungshoved.net , men vi savner omtale af flere lokale foreninger og virksomheder.

Alle lokale foreninger opfordres til at indsende en kort beskrivelse af sig selv, hvor man også kan henvise til foreningens egen hjemmeside, hvis det er aktuelt. Læs mere, og se eksempler på jungshoved.net/foreninger/ .

Vi vil også meget gerne have så mange som muligt af de små og store virksomheder på Jungshoved med. Har man for eksempel et visitkort, er det hurtigt at udfylde den lille skabelon, som kan hentes på jungshoved.net/erhverv-2/ .

Med venlig hilsen fra

Lokalrådet

Jungshoved Lokalråd afholder generalforsamling torsdag 8. marts kl. 19.00 i Egnshuset Jungshoved Skole

Dagsorden ifølge vedtægter. Læs mere på www.jungshoved.net

Alle er velkomne.

Kom til dialogudvalgsmøde onsdag 21. marts kl. 19.00 på Jungshoved Skole

og mød de nye politikere, der er tilknyttet vores område. Nærmere følger på mailliste og hjemmeside.

Velkommen til det nye Dialogudvalg 5:

Brit Skovgaard (S)
Kenneth Andersen (S)
Carsten Olsen (S)
Heino Hahn (O)
Eva Sommer-Madsen (V)
Anne Busch (Å)

Velkomstmøde for nye beboere på Jungshoved

Det vil glæde lokalrådet at se nye beboere på Jungshoved til et eftermiddagsmøde på Jungshoved Skole, Jungshovedvej 46, 4720 Præstø:

Søndag 8. april kl. 14.00.

Lokalrådet byder velkommen og fortæller om de mange muligheder på Jungshoved.

Der vil være mulighed for en guidet tur rundt på halvøen med delebussen Frøen.

Der serveres kaffe/te/saft og kage.

Vi håber at se jer – tilmelding til

lisejacobsen1@gmail.com

eller 24 45 31 47 senest 5.4., tak.

Venlig hilsen Lokalrådet

Udvalget vedrørende turisme og bosætning.

Hjertestarter- og førstehjælpskursus

Den 25. november 2017 gennemførte 11 lokale beboere fra Jungshoved et 3 timers førstehjælps- og hjertestarter-kursus ved instruktør, Steve Martinussen, der bor i Bønsvig og til daglig er ansvarlig for uddannelse og sikkerhed under Københavns Kommune.

Især gennemgangen af brug af hjertestarter var populær. Som en deltager sagde "Et er at høre om hjertestarteren, men det er noget helt andet, når man står med hjertestarteren i hånden og selv skal åbne og betjene den."

Der er placeret tre hjertestartere på Jungshoved: en i bagindgangen til Egnshuset Jungshoved Skole i Jungshoved By, en i transformatortårnet i Bønsvig og en på Klintestien i Roneklint.

De er ikke alle tilsluttet Trygfondens app "Hjertestart" endnu, men vil blive det.

Pengene til kurset var bevilget af Jungshoved Lokalråd.

Flere har allerede spurgt, om der ikke bliver flere kurser. Derfor er Steve og Lis i gang med at undersøge muligheden for et større Trygfonds projekt, hvilket I vil høre nærmere om senere.

HJERTESTARTER HJÆLPERE PÅ JUNGSHOVED

JUNGSHOVED B: Egnshuset Jungshoved Skole, indgang Mislehøjvej 1, døgnåbent.
Niels Holger Wermuth, Mislehøjvej 1, 21 45 82 83
Henning Delf Nissen, Mislehøjvej 4, 40 38 39 81
Margrethe Christensen, Jungshovedvej 35, 30 64 27 92
Jens Ottosen, Jungshovedvej 35, 21 74 96 10
Valborg Schubert, Skovvangsvej 2, 21 70 39 14

BØNSVIG: ved transformatortårnet
Steve Martinussen, Bønsvigvej 1 A,
24 25 14 62
Lis Jespersen, Bønsvigvej 31,
60 12 78 01
Jørgen Hein, Bønsvigvej 33,
51 92 91 35
Ulla Larsen, Bønsvigvej 21,
44 94 01 19
Torben Svane, Bønsvigvej 2,
40 14 10 61
Gert Jensen, Bønsvigvej 39,
40 40 91 70

LUNDEGÅRD:
Allan Capion, Lundegårdsvej 28,
42 24 71 83

Hvis der er andre på Jungshoved, der er uddannet i brug af hjertestarter og vil med på listen over hjertestarterhjælpere, må de meget gerne henvende sig til Lis Jespersen, Lokalrådet, på tlf. 60 12 78 01 eller pr. mail:
mislisjespersen@gmail.com

Lis Jespersen

Hvem pusler i Jungshoved Købmandsgård?

Det er der flere, der har spurgt om, så bladets udsendte stikker hovedet ind en dag, hvor døren står åben i den gamle brugsbygning. Og finder Mads Laursen i gang med værktøj og malerrulle, for nu skal det store og meget slidte butikslokale gøres klar til nyt liv.

"Mit forhold til Jungshoved starter egentlig med, at Bjørn Refsgaard i Jungshoved By og jeg har børn, der går i skole sammen", fortæller Mads. "Og jeg engagerer mig så i Jungshoved Idrætsforening for at starte nogle brede aktiviteter, der kan tiltrække de helt

almindelige børn og unge, der måske ikke går så meget op i at nå til eliteniveauet. Kort efter falder bestyrelsen og foreningen desværre lidt fra hinanden, så jeg forlader den ide. I stedet mødes Bjørn og jeg over et glas rødvin og enes om at overtage den gamle brugs for at skabe noget nyt liv i den. Siden har jeg så overtaget det hele, og det går lige så stille fremad med at få liv i stedet. Det gælder tankstationen med de fornuftige priser, der har god lokal opbakning, baglokalet er lejet ud til en håndværker, og den store lejlighed på 1. sal har været populær, efter at den blev sat i stand."

Mads med familie slog sig ned i Præstø for otte år siden efter et længere ophold i Grønland.

"Efter årene i Grønland skulle vi bare have natur med frisk luft, højt til himlen og vand omkring os – det fandt vi i Præstø, og nu tror jeg aldrig, vi kommer herfra", smiler Mads, der dog på hverdagene må binde slipset og passe sit partnerskab i reklamebureauet Lynge Olsen i Køge. Så forvandlingen af den gamle brugs til Jungshoved Købmandsgård har præg af et fritidsprojekt. Det må tage den tid, det nu tager, men så er det også god afveksling fra det daglige kontorliv.

Lige nu er det så butikslokalet, der står for tur. Den bagerste del bliver til en ny form for bemandet kræmmermarked, hvor alle kan leje sig ind på nogle reolmeter. Og den forreste del skal være nærkiosk, hvor der bliver solgt kolde øl & vand, vin, slik, chips, is og tobak til at starte med. Samtidig skal facaderne have den sidste finish og maling, og med nye vinduer på vej skulle hele bygningen snart være sund og god. Mon ikke det alt sammen vil glæde både lokale og turister, der her kan finde et nyt rastested?

Når der bliver tid, vil Mads også gerne have kælderen i brug. Med sin konstante temperatur kunne den fx være velegnet til lagring af følsomme varer. Udendørs er der plads til nye ideer på den gamle parkeringsplads (der heldigvis er fundet fri for olieforurening), og mod nord langs Fuglsangvej venter det grønne område på den helt rigtige anvendelse: Kunne der være en fredelig hvileplads for cykelturisterne? Eller bede med pluk selv-blomster? Eller noget helt tredje?

Har man ideer, spørgsmål eller lyst til at være med, så kan Mads kontaktes på mads_laursen@yahoo.dk eller via facebooksiden Jungshoved Købmandsgård ApS.

Jørgen B. Svendsen

Jungshoved – et sving ud i naturen

Cykeltur ''Jungshoved rundt'' søndag 10. juni 2018

Find jernhesten frem, og mød op ved den cykelvenlige vejkirke, Jungshoved Kirke, og kom med på en tur ad den skiltede "Panoramaruten Eventyrlig Idyl".

Du kan tage hele turen på 25 km, eller vælge at korte den af, som du har lyst til.

Programmet ser sådan ud – alle aldre kan deltage, og det er gratis:

Kl. 9.00-9.30: Morgenkaffe/te i Rejsestalden ved Jungshoved Kirke

Kl. 9.30-10.00: Kort morgenandagt og morgensang i kirken.

Kl. 10.00: Turen starter. Se kort nedenfor.

Ved Batteriet ved Roneklint er der fælles frokostpause med mulighed for at købe drikkevarer.

Tilbage ved kirken er der kaffe/te/saft og kage i Rejsestalden.

På gensyn og mange venlige hilsner *Jungshoved Menighedsråd, Jungshoveds Børn, Jungshoved Pensionistforening, Jungshoved Lokalråds turismeudvalg*

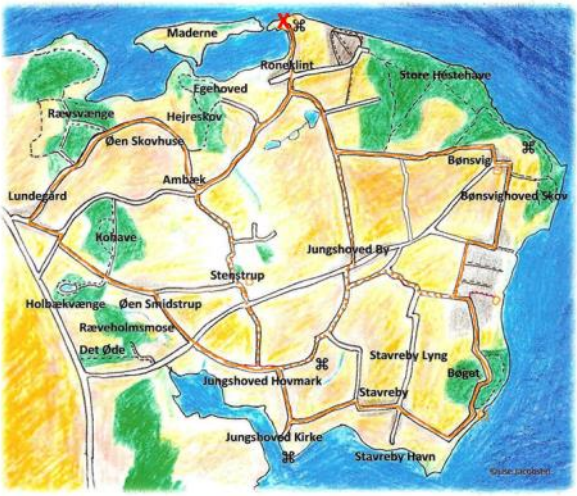

Rød streg viser hele turen, de prikkede smutveje og det røde **X** angiver frokoststedet.

AFFALDSINDSAMLING PÅ JUNGSHOVED: SØNDAG 22. APRIL KL. 10.00-12.00

Mødested: Jungshoved skole

Danmarks Naturfredningsforening
100 År | Vi har taget naturens parti siden 1911

I samarbejde med Danmarks Naturforening arrangerer lokalrådet igen i år affaldsindsamling på halvøen Jungshoved.

Vi mødes i skolegården, hvor der uddeles ruter, sække og handsker.

Igen i år laver vi et par korte børnefamilieruter!

Tilbage i skolegården sorteres og vejes affaldet og der bydes på kaffe/te og kage.

Det er dejligt at få ryddet op, og vi kan kun håbe, at mængden af affald bliver mindre, fordi vi alle bliver bedre til at lægge affald i skraldespanden i stedet for at smide det i grøfterne. Affald forurener og kan give akutte skader på vores dyr, så vi håber, at rigtig mange vil medvirke søndag 22. april – og resten af året.

Kom i bil, til hest, på cykel, til fods, i klapvogn osv.

Tag børnene, bedsteforældrene, naboerne og vennerne med.

Alle er velkomne.

Nyt fra Jungshoveds Børn

Søndag 25. marts
Påskesjov i rejsestalden

Kom og vær med til at klippe gækkebreve, male påskeæg, så karse og meget mere! Menighedsrådet sørger for kaffe/te, saft og sandwich.

Tidspunkt: Søndag 25. marts kl. 9.30-13
Sted: Jungshoved Kirke
Tilmelding: Jeps, senest 19. marts

Vi håber, at I har lyst til at være med

Søndag 3. juni
Gåtur ved Roneklint

Vi mødes ved p-pladsen og går en lille tur i området. Alle kan være med

Vi slutter af ved shelterpladsen, hvor vi spiser vores medbragte madpakker. Ved søen ved shelterpladsen kan man komme helt hen til vandet – så gummistøvler og fiskenet kan bruges.

Tidspunkt: Søndag 3. juni kl. 10-13
Tilmelding: Ikke nødvendig

Vi glæder os til en hyggelig tur.

Der henvises i øvrigt til Facebookgruppen Jungshoveds Børn

Bedste hilsner,

Carina og Tina

Søndag 11. februar havde Jungshoveds Børn v. Carina Hansen og Tina Åsberg inviteret børn og voksne til **fastelavnsfest på Jungshoved Skole.**

Der mødte 39 børn og 42 voksne op – nok det største deltagerantal til en fastelavnsfest for børn og voksne på Jungshoved i mange år. De to arrangører kunne glæde sig over en vellykket dag med mange glade børn og voksne.

Kattedronningerne og kattekongerne. Fra venstre mod højre: Christine, Mads, Alexander og Sarafine. Foto: Lis Jespersen

Aften-/nat-tur til Naturområde Sydgården

Fredag 18. maj 2018

Vi mødes ved p-pladsen på Naturområde Sydgården, lige før Roneklintvej 5, kl. 21.30

Biolog Kåre Fog, som har været konsulent på projektet, er guide på en tur i området, hvor der er etableret gode leveforhold for løvfrøer, flagermus og markfirben. Det er en aften-/nattur, for at give deltagerne mulighed for at høre frøernes kvækken og se flagermus.

Medbring lommelygte/pandelampe, kaffe/te, som kan nydes på shelterpladsen efter turen, fodtøj, der kan tåle vand og tøj efter vejret.

Alle er velkomne.

Venlig hilsen

Tur- og naturudvalget

BLOMSTERNES HALVØ

Jette Ramshøj har i sin lange periode i Jungshoved Lokalråd lavet et rigtig flot arbejde med at forvandle Jungshoved til Blomsternes halvø. Der er sået grøftekantsblomster, lagt tusindvis af forårsløg, og hvert år har der været en blomsterkrukkekonkurrence. Det har inspireret til, at andre har sået langs deres marker, sat krukker med blomster ud til vejen og meget mere.

Jette kan af personlige årsager ikke længere påtage sig jobbet som tovholder for alt dette. De frivillige kræfter findes jo stadig rundt om på halvøen, og lokalrådet vil forsøge at fortsætte Jettes flotte arbejde. Der blev lagt masser af løg i efteråret, som vi bare venter på skal blomstre. Vi forsøger at skaffe 100 planter til uddeling til landsbyer eller klynger af huse, som vil tilplante og passe deres store blomsterkumme hele sommeren 2018 og dermed medvirke i årets konkurrence.

Så gerne lidt ekstra sommerblomster i drivhusene, som kan supplere planterne.

Når vi ved mere, inviterer vi til et "hente planter-møde" på skolen i maj måned.

Kæmpe stor tak til Jette Ramshøj for et enestående arbejde til glæde for os lokale og de mange turister.

På lokalrådets vegne, Lise Jacobsen

TRAVETUR – et sving ud i naturen:

ONSDAG 21. marts

En tur ad landeveje og gennem
Ambæk Kohave
Mødested: Stenstrup By ved infoskabet
Tid: Kl. 13.00
Længde: ca. 6 km.
Alle er velkomne.

Du kan også finde turene på www.jungshoved.net
Tilmeld dig gerne til Lise sms 24 45 31 47 eller mail: lisejacobsen1@gmail.com

NYT FRA TUR-OG NATURUDVALGET-

nedsat af Jungshoved Lokalråd

Udvalget består af Lis Pedersen, Tina Åsberg, Marianne Pedersen, Bent Pedersen, Torben Stade, Lise Jacobsen.

Udvalget har planlagt en lang række ture til fods, til søs og på cykel, som alle annonceres her i bladet og på hjemmesiden. Der er et tæt samarbejde med foreningen Jungshoveds Børn, Jungshoved Pensionistforening, arbejdsgruppen bag Naturområde Sydgården, postbåden Røret og Jungshoved Menighedsråd.

Desuden drøftes muligheden for at lave en frugtlund med legeplads, shelterplads, bålhus m.m. i Jungshoved By. Emnet tages op på Jungshoved Lokalråds generalforsamling 8. marts 2018.

Vi håber at se rigtig mange på turene på vores smukke halvø.

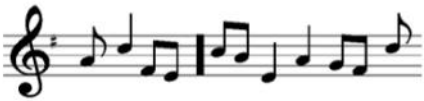

SYNG SAMMEN AFTEN:

Kan du lide at synge sammen med andre?

Så kom op på første sal i skolen og vær med. Alle er velkomne.
Vi synger lystige viser, højskolesange, salmer, nye viser, årstidssange m.m. Mogens Jacobsen spiller til.
Der er mulighed for at købe kaffe/te og kage i pausen.

Sidste gang i denne vinter er:

Tirsdag d. 10. april kl.19.00-20.30 i Jungshoved skole

Åbent hus på Lynggården og Oremandsgård, lørdag 5. maj

Miljøudvalget under Jungshoved Lokalråd har i samarbejde med Lynggården og Oremandsgård arrangeret rundvisninger, hvor der bl.a. vil blive mulighed for at få et indblik i, hvordan der opdrættes svin, produceres biogas, samt hvordan afgrøderne dyrkes på Lynggården. På Oremandsgård vil der blive givet en indføring i deres økologiske jordbrug.

Det er Miljøudvalgets ønske, at rigtig mange beboere på Jungshoved (både fastboende og sommerhusgæster) vil benytte denne anledning til at få et kig "inden for murene" på de to største landbrug i vores område.

Da pladsen er begrænset i svinestald og biogasanlæg, har vi været nødt til at bede om forhåndstilmelding til de to arrangementer.

Lokalrådet ønsker samtidig at give Junghoveds beboere mulighed for at prøve Frøen. Der vil derfor blive arrangeret gratis transport til de to arrangementer.

Arrangementet vil finde sted 5. maj efter nedenstående plan. Tilmelding til Allan Capion på telefon 42 24 71 83 (indtal evt. telefonnummer samt ønsker på telefonsvarer, så vil der blive ringet tilbage med bekræftelse på tilmelding) eller på mail: capion_a@yahoo.com.

Lynggården

Stald (max. 8 personer pr. hold) 9.00, 12.00 og 15.00
Biogas (max. 8 personer pr. hold) 10.00, 13.00 og 16.00
Mark (inkl. maskiner) 9.00, 10.00, 11.00, 13.00 og 15.00.

Oremandsgård

Orientering fra 13.00 til 15.00.

Hvis det viser sig, at der er større tilslutning til arrangementet, end der er pladser, vil det blive gentaget på et senere tidspnkt.

Et indblik i baronesse Astrid Stampes tanker og handlinger

Hvem var Astrid Stampe, Nysø, der grundlagde Dansk Kvindesamfund på Jungshoved?

Af Anna Sarah Rye Vestergaard

Akvarel af P.C. Skovgaard: Dagligstuen på Kristinelund, Astrids lillesøster Kristine læser højt for moderen Jonna Stampe i 1860'erne

… *fortsat fra december 2017*

Foredrag i strygestuen

Da søstrene Astrid, Rigmor og Kristine var omkring tyve, engagerede de sig i at holde oplysende foredrag for lokalbefolkningen. De henvendte sig til skolelæreren i Enegårde Skole, og der meldte sig ni deltagere til at komme til foredrag to gange om ugen. Forældrene gav dem lov til at samles i strygestuen på Kristinelund. Astrid begyndte at fortælle Nordens historie, og Rigmor læste værker af den danske litteratur, fortalte om forfatterne og tog kulturelle og sociale emner op.

Lidt begyndervanskeligheder var der, forstået på den måde, at Astrid tydeligt husker sin angst for ikke at huske, det hun havde planlagt. Pludselig tabte hun tråden, men hendes søster Kristine fik hende hurtigt på banen igen. Men under hele foredraget fæstner Astrid sine øjne på en ung gårdmandssøn Peder Hansen fra Enegårde, og fra ham turde hun ikke flytte blikket af angst for igen at tabe tråden.

Da den første vintersæsonen sluttede, deltog 43 tilhørere, mænd, kvinder, ældre og yngre. Søstrene fik af moderen lov til at afslutte foredragsrækken med en lille festlighed. Her holdt en

ung bondesøn Poul Andersen fra Ambæk en smuk tale for søstrene. Søstrene Kristine og Astrid kørte omkring i deres lille vogn og besøgte de mennesker, gårdmands- og husmandsfolk og indesiddere, der deltog i deres foredragsaftener, og de besøgte gensidigt søstrene, som kom til at holde af de mennesker, de omgikkes. Herefter holdt søstrene foredrag i syv vintre. I 1877 flyttede familien til Nysø, og her byggede Henrik Stampe en foredragssal til dem. Herefter var der hyppigt op til 100 tilhørere til foredragene.

Baronessens korrespondance med Kristen Jensen og aftenskolen i Smidstrup*

I efterhøsten 1876 lagde de mærke til, at der nede i salen sad et menneske med et par glødende øjne og slugte hvert ord, de sagde. Det var arbejdsmand Kristen Jensen, der boede som indesidder i Enegaarde. Han var gift og havde børn og måtte slide meget for udkommet. Da han en dag afleverede en lånt bog tilbage, fandt Astrid et stykke papir, hvorpå han havde skrevet sine tanker op efter Rigmors oplæsninger. Disse brudstykker, han havde digtet, viste en from sjæl, mener Astrid, der dermed får et indblik i hans sjæleliv, og det bliver nemt for hende at slutte venskab med ham. Da han var fattig og sled i det, ville Astrid gerne hjælpe lidt, men yderst varsomt, idet han var yderst fintfølende. Da hun engang lagde en mindre sum foran ham, da han havde fortalt om sine vanskeligheder, bemærkede han: "Eget fortjent Brød, smager dog saa godt."

Da familien Stampe rejste tre-fire måneder til København efter jul, brevvekslede Astrid med flere af foredragsdeltagerne, da hun nødigt ville slippe sine venner. Særligt skrev hun med Kristen Jensen, som skriver sit første brev den 4. januar 1877. Han takker noget underdanigt, men dybfølt baronesserne for efterhøstens foredrag, for de timer og de dejlige aftener, når han sad med spændte nerver i kredsen og lyttede med tilbageholdt åndedrag for ikke at tabe en eneste stavelse af, hvad der bliver forklaret, læst eller sunget. Sæsonafslutningen nærmer sig med hastige skridt, skriver han, og afskeden vil han gerne skyde ud i fremtiden. Adskillelsens time nærmer sig, men alt vil blive bevaret i hans hjerte, som en kær og fordelagtig gave. Kristen Jensen skriver, at han ikke håber at baronesserne vredes ved hans henvendelse og dybfølte tak. Men mange gange i hans bønner til den himmelske fader har han bedt om at lære og vide noget, så han kunne blive en dygtig familiefader. Gudskelov har han nu fundet vejen, og når baronesserne tager til København, har han de kære bøger at læse og studere i – en skat, som han nødigt vil undvære. Som efterskrift bemærker han, at det ikke er hans mening, at brevet skal betragtes som smiger, men er taksigelser for, hvad han har modtaget.

Han mindes, hvordan han den første aften hører om digteren Goldschmidts fortællinger, som bragte gamle minder frem i ham, da den handler om en jødedreng, der blev hånet af hans skolekammerater. Men Kristen Jensens tid

er knap, så han har ikke megen tid til læsning. Idet han kommer sent hjem, for han har langt at gå på arbejde. Han glædes over at kunne udtrykke sig frit i brevene og beder, om baronessen vil rette hans skrivefejl. Han læser Knud den Stores erobring af England. Historien og dens begreber er nye for ham, i geografien er han derimod ikke kommet ret vidt, for det er en del sværere; det, han har læst, omhandler kun hans fødeland, og det vil tage tid at lære geografien at kende, så han ved, om fødelandet ligger i øst eller vest.

Han forklarer, at det ikke rigtig bliver til noget med de foredrag, han har talt med Ane om, den sidste aften, de gik fra Kristinelund. De må hver især holde foredrag hjemme. Men engang imellem kommer han hos Lisbeth om aftenen, og så går aftenen med læsning og sang. En aften har han været nede hos Ane, men må indskrænke besøgene til en gang i måneden, da han har knap tid for ikke at forsømme for meget. Men når de er sammen, mindes de alt, hvad baronesserne har lært dem. Foruden lærdom skænkede Kristinelund ham venner, til hvem han kan komme og sidde og samtale om åndelige anliggender, som andre ville frabede sig at høre, eller sige er usande. Han skriver vers om Kristinelund og har den glæde, at han engang imellem kan gribe pennen for at meddele sine tanker og følelser, om end hans ord falder lidt tungt og klodset og simple, men de kommer fra han hjerte.

Dog siger han også, at der gives mange flere gode mennesker i verden, end han tidligere troede. Hans mål er, hvis gud vil hjælpe ham, at stræbe for sine kære børn, at de kan blive til gode og kristelige mennesker. Han priser sin gud for, at han til livet har fundet en hustru, som er ham behjælpelig på alle måder. Nu, hvor han har fundet det, han ofte har savnet, nemlig bøger, tror han, at hans mål er lettet betydelig meget. Han beder Astrid hilse hendes søstre og ikke glemme at rette hans skrivning, både med hensyn til bogstavering og sætningerne, han vil så gerne lære at skrive et brev ordentligt.

Han tænker, at hvis gud skal være ham så god, at han nogensinde kommer til at bo i nærheden af Astrid, og hun holder skrivning, så skal han nok være den første til at møde. Han fortæller, at han onsdag aften skal op til Lisbeth for at lære tonen rigtigt på en sang. Han takker for Astrids råd om, hvordan han skal lære sin dreng til at læse flittigt, det er nu lykkedes, og han kender nu både Kong Skjold og Rolf Krake, Vermund og Uffe. Astrid takker han for, at hun har lært ham noget om etik og moral; laster, han tidligere havde, har han tænkt alvorligt over og ændret sig til en bedre opførsel. Fordi han nu er bekendt med synden.

Han har fået dejlige venner og bekendte som Ane Olsen og hendes mand, Lisbeth og hendes mand Jens. Når han besøger vennerne, så sidder de og læser en bog, som der er mange dejlige prædikener i, de synger salmer og sange. De taler lidt politik med hinanden, for det har Lisbeth megen lyst til, og der udi er de vist omtrent lige kloge. Når

Lisbeths bror Jens Henrik er der, er det en fornøjelse, han er et herligt ungt menneske. De følges ad til foredrag på Brøderup Højskole, hvor også Ane Olsen og hendes mand deltager. Det var rigtig nok værd at høre. Pastor Zeuthen talte om digtekunsten, som særligt ligger Kristen på sinde, og han har lært på Kristinelund. Han tilføjer nogle ord om lille Peter, der er rask til at læse i den bog, baronessen gav ham, han skriver også godt på tavlen, men med "pen har han ikke begyndt endnu, for han er temmelig barnagtig, men han er jo heller ikke fyldt seks endnu". Men han har lyst til at vide noget. Kristen har fået en bog oppe hos Lisbeth, som kaldes Luthers leveregler, det er, skriver han, vist umuligt for noget menneske at leve efter alt, der står i den bog, men det er ikke umuligt at stræbe og leve henimod at blive og leve så meget som muligt derefter.

Den 18. marts 1877 har Kristen gennem baronessens breve til Lisbeth erfaret, at baronessen ikke er rask. Han reflekterer over, at der desværre findes mennesker, som ikke vil modtage det gode, men vedbliver at holde fast ved gamle, slette vaner. Han har tit med ærgrelse set mennesker, "som har siddet med det mest ligegyldige Væsen og følelsesløse Hjerte paa Steder, hvor der har været noget godt at høre". "Men det er kun saa faa, som man tør aabne sit Hjerte for og betro, hvad der rører sig der". Kristen Jensen har tænkt over et valgsprog, og det er, fortæller han baronessen: "Lær selv noget, saa kan du ogsaa lære dine Børn noget." Jens Petersen og hans kone er Kristens nye venner, som han var oppe hos i aftes, han er glad for at lære sådanne dejlige mennesker at kende, han kommer der ofte, og de morer sig fortræffeligt. Hos Ane og hendes mand har han også været, og der var Lisbeth og hendes mand også. Han ønsker baronessen rask og sund. Gudskelov er alle i hans familie raske og glade i deres lille hjem: "den søde lille Laura vokser rigtig godt, og Peter er sådan en kærnekarl til at læse og skrive paa tavlen." Så hilser han fra Lisbeth og hendes mand, Karen Marie og lille Jens, hans små Glutter, som sover på deres søde øre og hans hustru.

Næste år 1878 er familien Stampe flyttet til Nysø og Kristen Jensen til Smidstrup, hvor han den 4. marts skriver, at han føler sig i bundløs gæld til baronessen for alt, hvad han har modtaget af hende, for hvert oplysende ord og hver en venlig gave. Han vil gøre, hvad der står i hans magt, for at tilbagebetale dette. Han vil stræbe for at huske alt i sin hukommelse og at lære dette fra sig til hans nærmeste og til sine venner.

Han undlader, i alles påhør, at takke baronessen, sådan som han havde tænkt sig, dels er han bange for, at det skal gå galt for ham, fordi han er en kryster, men også at tilhørerne skulle tro, at det er af vigtighed, for det vil han nødig have skyld for, og måske kan han ikke finde passende ord.

Aftenskole for Drenge og Piger

Han søger nu at gøre de kundskaber, han har fået, "frugtbringende" ved at samle drenge og piger i 10-14 årsalderen til Aftenskolelæsning. Den 9. marts skriver han igen til baronessen og fortæller, at de bøger, hun har givet ham, ligger på bordet foran ham og, synes han, taler til ham: "Gør du din Pligt, vi skal nok gøre vor". Han svarer: "Ja, min pligt skal jeg aldrig glemme, men virke hen til, at den kan blive til Gavn og Glæde for mig, til Gavn og Velsignelse til mine Børn." Han sidder om aftenen, efter endt dagsværk, med Peter for at uddanne ham. Til vinter vil han igen give undervisning i fædrelandshistorie og landkort for dreng og piger.

Kristen bliver, når han går gennem gaden i Smidstrup med bogen under armen, ofte budt indenfor af mange gode mennesker, for hvem han så læser en lille historie. Men skriver han: "Der gives jo rigtignok ogsaa Mennesker, som ser surt til Ens Gerning, men enkelte har det dog lykkedes mig at overbevise om det gode, som findes deri (bøgerne)."

Astrid Stampe tilbyder Kristen Jensen, at han og hans familie kan flytte ind i et nybygget arbejderhus til to familier, som faderen netop har fået bygget, da Astrid synes, at der er lang vej at gå fra øen Smidstrup til Nysø.

Den 23. marts, efter en dags betænkningstid, takker Kristen ja til boligen, det sker med hans kone og børns gode vilje. Ligesom hans gode venner, efter han har været rundt at rådspørge dem, er overbevist om, at det er godt for børnene. Lisbeth mente, han ville være et fæ, hvis han ikke gjorde det. Han glæder sig til at komme i nærheden af foredragene, åh, de vinteraftener: "Dem elsker jeg af hele min Sjæl; vel elsker jeg højt Smidstrup med al sin Kærlighed, Venlighed, Godhed og Ligefremhed." Dog kan Kristoffer ikke længere glæde sig til de hyggelige vinteraftener med fortrolige samtaler, men mener alligevel, at han skal tage imod tilbuddet, og Kristoffer trykker fast han hånd, mens tårerne triller ned ad kinderne. Kristen konkluderer, at han dog ikke rejser hele mil bort, og at han har et par gode ben, som nok kan løbe fra Nysø til Smidstrup, lige såvel som fra Smidstrup til Nysø. Kristen vil gerne arbejde for Astrids far og være en arbejder i ordets rette betydning. Han har endnu ikke talt med Skovridder Rosthøj på Oremandsgaard, men han vil samme dag gå derover.

Kristens familie er alle raske og glade. Peter glæder sig til at komme til Nysø at bo, men er meget vemodig ved at skulle forlade skolen i Smidstrup* for: "Gaardsted er saadan en venlig og kærlig Lærer", som Kristen også selv holder af og nu håber han, at han får en god kollega at bo ved siden af.

** I sit brev skriver Kristen Jensen Smidstrup Skole. Det var i Stenstrup Skole, at lærer E. Gaardsted boede og underviste 1878-85 Red.*

Familien er endnu ikke den 7. maj 1879 flyttet til Nysø. I et Vaarbrev beskriver Kristen Jensen poetisk: om det velsignede Vaars komme, med dets liv og lykke. Naturens skønhed og farver beskrives, og skriver han, mennesket fryder sig derved, og børnene tumler sig fornøjet i solens stråler i lystig leg glad for deres tilværelse, om den er nok så fattig. Smidstrups indbyggere beskrives med indlevelse. Den 5. maj har han fået besøg af storken, der taler ægyptisk med sin kone. Han har fået en datter, en rigtig otte punds glut. Moderen befinder sig vel efter fødslen, men har gennem nogen tid ikke været rask. De andre børn står om vuggen for at kysse og kærtegne den lille nye, da svulmer hans "Faderhjerte af Glæde og Taknemmelighed til ham, som gav mig dem."

I november flytter familien til arbejderhuset ved Nysø. I slutningen af 1879 bliver Kristen syg af lungebetændelse og Kirstine sender ham Drachmanns "Østen for Sol og Vesten for Maanen." Lænket til sengen takker han for bogen og mindes den første gang, han var til foredrag. Dette brev blev hans sidste.

Kristen døde den 1. februar 1880 og hviler nu på Skibbinge Kirkegaard, skriver Astrid, som vil sætte en Tavle på hans grav for at fortælle, hvilket sjældent menneske han var. Hun giver hans breve til digteren Hostrup, der kom på Nysø, og han skrev disse linjer: "Hans Dont var jævn, Hans Hytte trang. Men stort var Sjælens Vingefang!"

Astrid konkluderer, at hun stundom tænkte, at det arbejde, søstrene gjorde for oplysning på fødeegnen, blev spildt, da søstrene giftede sig og forlod egnen. Men ét menneske, som levede på livets skyggeside, har de skaffet tre år, hvor han har fået sit højeste ønske opfyldt – at udvikle sine evner, tilfredsstille sin kundskabstang og den glæde, han udtrykker i brevene, er mere end løn for arbejdet.

Lånebogssamling for egnens befolkning

Astrid og Kristine oprettede en lånebogssamling på Nysø, og to gange om ugen kunne folk komme og låne bøger. Da der senere blev oprettet en folkebogsamling i Skibinge og Jungshoved Sogn, indgik bøgerne heri. Samlingen indeholdt danske, europæiske, russiske og amerikanske klassikere, bøger om Danmarks og Nordens historie og religiøse værker m.m.

Kristine og Astrids pagt

De to søstre havde bestemt sig for aldrig at gifte sig. De ville leve udelukkende for at udbrede oplysning på fødeegnen. Derfor havde deres far tilskødet dem en lod på 12 tdr. land yderst i baroniet i "en yndig, hyggelig lille landsby, som hedder Bønsvig". Her planlagde søstrene at bygge et hus med mødesal, så de kunne samle befolkningen. Men det skulle gå anderledes!

… *fortsætter i næste nummer*

FORÅRSPROGRAM 2018
FORENINGEN NORDEN PRÆSTØ

KULTURAFTENER på EGNSHUSET JUNGSHOVED SKOLE,
Jungshovedvej 46, 4720 PRÆSTØ
I samarbejde med styregruppen for Jungshoved Skole

Onsdag 7. marts 2018 kl. 19.30

Peter Jon Larsen om "Norden i en ny tid". Peter Jon Larsen har i mange år arbejdet med nordiske spørgsmål og beklæder posten som generalsekretær for Foreningen NORDEN. Han har også boet i Island og kender Norden ud og ind. Peter Jon deltager aktivt i den politiske vision om Nordens fremtid.

ALLE ER VELKOMNE. Tag en nabo med. Foredrag, kaffe/te, kage/frugt: NORDEN medlemmer 40 kr. andre 50 kr.

Foreningen Norden Præstø vil deltage i Forskningens Døgn igen torsdag 26. april med op til to foredrag, buffet/varme hveder.

Da foredragsmulighederne bliver præsenteret først i marts kan de endelige planer være klar sidst i marts. I vil blive informeret over mailen og i pressen.

Historisk søfart i Bøgestrømmen

Af Per Werge,
Nyord Lokalhistoriske Forening
og skipper-formand på postbåden Røret

2018 er året, hvor broen til Nyord fra Møn bliver 50 år. I forbindelse med dette jubilæum vil Nyord Lokalhistoriske Forening udgive en "historisk grundbog" eller et Jubilæumsskrift om øen og dens naturlige og kulturhistoriske særtræk.

Et af dem er naturligt nok søfarten, som har været et vilkår for øens beboere siden oldtiden – en søfart, som øen i et vist omfang har haft og stadig har fælles med Jungshoved. I nutiden ved at være mål for fiskere og lystsejlere, der bruger de lokale farvande. Og oven i dette selvfølgelig Nyords postbåd Rørets sommersejlads mellem Nyord og Jungshoved Kirkehavn – i øvrigt en trafik, der også fandtes i 1700-tallet.

De ældste tegn på sejlads i og til området går reelt tilbage til den ældre stenalder med fund fra Ertebøllekulturen ca. 5400-3900 f.v.t. Jægere havde da sommerboplads på Nyord, måske en samlingsplads, hvorfra de skiftevis har jaget sæler på søterritoriet og landpattedyr på Sjælland. Bopladsen, som blev fundet på Nyord, viste rester af måltider af sæl og kronhjort.

De træstammer og primitive både, man roede i, kan ikke være brugt til at sejle særlig langt væk eller langt ud på vandet, hvorimod de større rofartøjer fra bronzealder og især den langt senere jernalder fra 500 f.v.t. til 700 e.v.t. har givet en større rækkevidde – men også krigeriske muligheder. Ved indsejlingen til Jungshoved fjorden er der ifølge lokale kilder fundet en pælespærring fra o. 330 e.v.t., dvs. fra romersk jernalder. Den pælespærring har skullet beskytte bosættelser inde i baglandet, hvortil man dengang ret snildt har kunnet ro i rofartøjer, måske helt til Skibinge. Navnet antyder det.

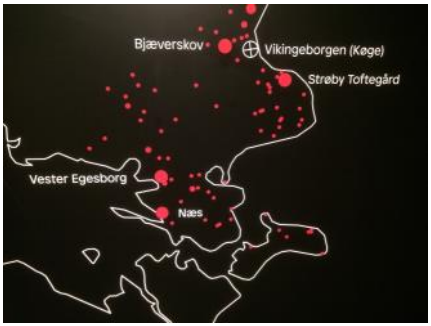

Fundsteder fra vikingetiden i Sydsjælland og på Møn indtil 2016. De nyeste fund gjort på Møn og Nyord af bl.a. smukke fibler, brocher og Odin-figurer er ikke med på dette kort, men det antyder, at der med Danmarks samling (nyfunden Ringborg ved Køge) er stigende søtrafik på området.

Jernalderen ser ud til at være en vigtig bosætningsperiode i det sydlige Sjælland og på Møn, angivet bl.a. ved stednavne med endelserne -inge og -lev, som netop Skibinge, Beldringe, Bissinge, Røddinge, Ørslev, Allerslev. Det er bosættelser, der menes at have været flytte-landsbyer. Mere stedfaste og kystnære bliver bosætningen i vikingeti-

den, hvorfra vi finder navne bl.a. med endelserne –by, -bølle: Stavreby, Tågeby, Sageby, Udby, Keldby, Magleby, Hårbølle, Nøbølle, Vintersbølle osv. Sejladsen i de lokale farvande blev ikke mindre intens efter introduktionen af sejlskibet 600-700 e.v.t. ved indgangen til vikingetiden. Således er der dateret endnu en pælespærring i Jungshovedfjordens munding, denne fra 980. Det er samtidig med vikingekongen Harald Blåtands anlæg af trelleborgene, hvoraf der nu er fundet syv – sidst Borgring ved Køge. Trelleborgene tolkes som dokumentation for kongens magtfulde samling af hele Danmark under sit styre.

For at få et billede af, hvordan Nyord har været placeret i den historiske udvikling i disse perioder gik Nyord Lokalhistoriske Forening i 2017 ind i et samarbejde med Museum Sydøstdanmark, som foreslog metaldetektorsøging på øen. Og den søgning har på kort tid givet kendskab til trafik på øen i perioder, som vi tidligere ikke havde fund fra: Bronzealder, jernalder, vikingetid og middelalder.

Desværre findes ingen relevante søkort fra disse tidsaldre, men den kystforandringsproces, der er foregået, siden havet efter istiden nåede ind i området og dannede stenalderhavet fra o. 4000 f.v.t., er samtidig den proces, der har lukket Præstø Fjord delvis af som følge af feddets vækst og spærret det åbne farvand mellem Faxe Bugt og Stege Bugt, altså farvandet rundt om Nyord.

Kortene herover er til venstre et udsnit af Resens Kort fra 1677. Det viser trods manglende præcision, at der har været flere sejlrender i brug omkring Nyord i hvert fald indtil da, nemlig Ulvshaleløbet og en rende herfra øst om Ægholm til Faxe Bugt samt Ægholm Rende vest om Ægholm. Alle tre render er i dag sandet til i deres nordlige ud- og indløb og ikke længere i brug. I stedet blev der i 1820erne gravet en vestligere rende tættere på Jungshoved. Renden øst om Ægholm var allerede helt væk på Jens Sørensens søkort af 1715 til højre, knap 40 år senere.

En kortlægning af de arkæologiske fund, der er gjort på Ulvshale og nu Nyord, antyder da også, at nordkysten disse steder er stærkt forandret gennem de sidste 4000 år, både m.h.t. kystlinjer, vanddybder og strømrender. Som det ses af kortet nedenfor, består Ulvshale af den ene strandvold efter den anden formet af kugleflint, der er rullet med strømmen efter skred på Møns Klint. Med georadar ville det være muligt at udføre en geomorfologisk datering, altså præcis alders-bestemmelse af strandvoldene men en sådan er ikke udført, så vidt vides. Men med udgangspunkt i de arkæologiske fund i området kan kystlinjerne muligvis dateres, som det er gjort forsøgsmæssigt på kortet.

I årene efter istiden for 12.000 år siden efterlod isen først et landskab med tundra, men efterhånden trængte det stigende havvand fra de smeltende ismasser ind, og omkring 4000 f.v.t. dækkede stenalderhavet de lavere dele af det nutidige land. Dvs. at Ulvshale (fed) og Nyord enge og Præstø Fed og Maderne m.m. ikke fandtes; over havniveau var kun de egentlige morænebakker. Feddene og engene er dannet senere som følge af materialevandring med strømmen især østfra fra Stevns Klint og Møns Klint, som strandvoldenes form viser. Afstanden mellem tidslinjerne på kortet indikerer, at der i perioden 2000 f.v.t.-1000 e.v.t. er lagt ca. 500 meter forstrand på Ulvshale, altså på 2-3000 år, mens de næste 500 m forstrand fra ca. 1000 til 1500 e.v.t. kun tog 500 år.

De følgende 500 år op til i dag er kysten vokset over 1 km ud i havet. Man

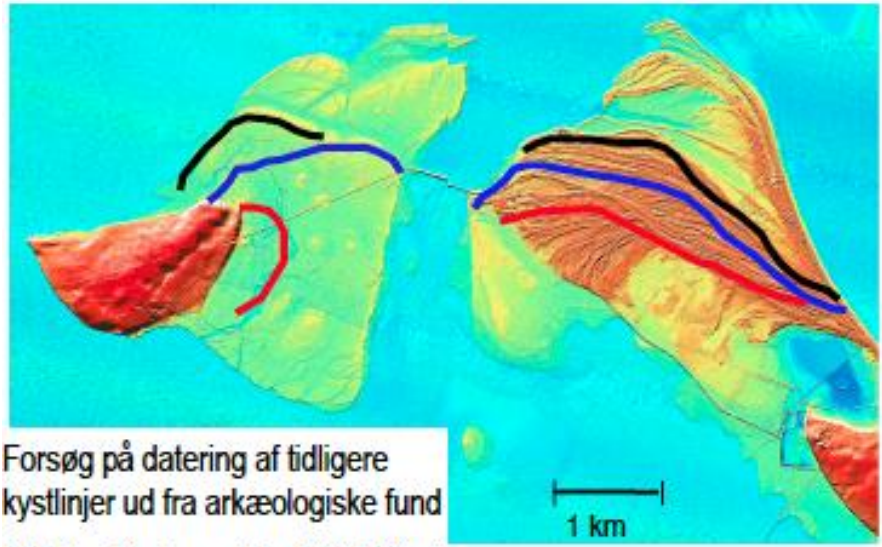

Rød: Stenalder-bronzealder 2000-500 f.v.t
Blå: Jernalder-vikingetid 500 fvt-1000 e.v.t
Sort: Middelalderens slutning o.1500

ser altså en tiltagende kystaflejring gennem tiden. I dag er tilsandingen nået til den gravede Sandhage rende nordøst for Jungshoved og truer med at lukke for sejlads mellem Faxe Bugt og Stege Bugt.

Kystform og arkæologiske fund ser på denne måde ud til at understøtte hinanden: De tidlige søfarende t.o.m. vikingetid har kunnet sejle næsten frit omkring Nyord i deres lave fartøjer, og både Ulvshaleløbet og Ægholm Rende må være besejlet til efter middelalderen, måske helt til 1800-tallet. Ved nordlig og østlig vind har det været en fordel at lægge bi ved Nyord for dem, der kom sydfra, og vente på bedre vind. Nordfra kommende kunne med sydvestlig vind med fordel lægge bi på Ulvshale Strand, eller i vikingetiden endda gå til Lamber Nakke på nordsiden af Nyord.

Det er et interessant perspektiv således at opfatte tidligere perioders tabte genstande (de arkæologiske fund) som spor af disse tiders aktivitet, også til søs. Nu, da vi selv med postbåden Røret er aktivt involverede i sejlads i dette farvands tilbageværende sejlbare render og fjorde, håber vi selvfølgelig, at det lykkes at holde dem uddybede, både Bøgestrømmen selv og indløbene til de små lokale havne. Ellers vil det betyde afslutningen på tusinder af års sejlads i dette smukke farvand.

En friskolelærer i Bønsvig og hans barnebarn

I november måned besøgte jeg den 94-årige Gerda Marie Jensen i Vordingborg. Gerda Marie Jensens barndomshjem var den lille ejendom på Bøged Strandvej 1. Der var tre søstre, Gudrun, Erna og Gerda Marie. Normalt bliver Gerda Marie kun kaldt Marie, men hun kan godt lide, når folk bruger begge hendes fornavne, siger hun. Gudrun og Erna lever ikke mere. Ældre folk på Jungshoved husker stadig de tre piger og omtaler dem som ”pigerne”. De tre søstre startede alle deres skolegang på Stavreby Forskole på Over Lyngen og fortsatte senere på hovedskolen i Jungshoved. Alle tre kom ud at tjene efter 6. kl. på gårde i Jungshoved, og Erna og Gerda Marie kom begge senere i huset i Præstø hos dyrlæge Christensen i Adelgade 126. ”Vores forældre mente, at vi inde i Præstø kunne lære gode manerer og lære at være med til bords, så vi senere hen i livet kunne begå os alle steder”, siger Gerda Marie. Alle tre piger kom på højskole i Haslev, og de kom alle tre i deres arbejdsliv til at arbejde med mennesker. Gudrun og Erna som sygeplejersker i ledende stillinger på forskellige hospitaler rundt om i landet og Gerda Marie på alderdomshjem i Præstø, i huset hos et ældre ægtepar i Valby, på Gigtsanatoriet i Skælskør og til sidst på et alderdomshjem i Vordingborg. Ingen af de tre søstre blev gift.

Deres far, Alfred Jensen (1887-1965), var søn af friskolelærer i Bønsvig Jør-

gen Jensen (1841-1904) og Marie Jensen (1851- 1922). Alfred Jensen var uddannet på landbrugsskole, inden han blev gift, og arbejdede foruden med landbrug også som kontrolassistent for Jungshoved Mejeri og som formand for sognets sygekasse, fortæller Gerda Marie Jensen

Deres mor, Anna Jensen (1889- 1972), stammede fra Mern. Hun var uddannet sygeplejerske fra Ålborg Sygehus og fungerede som menighedssygeplejerske i Mern, inden hun blev gift.

Når jeg hører Gerda Marie fortælle om sit og sine søstres voksenliv, tænker jeg, at de alle tre har fået udviklet deres store omsorg for andre mennesker i barndomshjemmet, og at deres forældres og bedsteforældres store interesse for højskole, friskole og folkeoplysning sikkert også har smittet af på dem i deres valg af livsbane. "Det var vores fars store ønske, at vi alle kom til at opleve et højskoleophold", fortæller Gerda Marie Jensen, "nu da der ikke var økonomisk mulighed for, at vi efter seks års skolegang kunne fortsætte en videre skolegang på byskolen i Præstø. Min storesøster, Gudrun, var meget dygtig og klog, og både hun og Erna videreuddannede sig, efter at de var blevet sygeplejersker, på Århus Universitet. Gudrun havde været i huset på Stenstrupgård fra 1936-38. Hun var glad for pladsen hos Sonja og Ove Dinesen, og jeg tror, det var Sonja Dinesen, der tilskyndede hende til at tage en sygeplejerskeuddannelse i Haslev", siger Gerda Marie Jensen. Mens hun var i huset hos proprietærfamilien, Dinesen, blev deres søn, Torben, født.

I Carl Olsens bog *Jungshoved Slot* fra 1985 fortæller nu afdøde lokalhistoriker Svend Holm, Jungshoved om Gerda Marie Jensens farfar og farmor. Vi bringer her artiklen i uddrag.

"På skovfogedstedet i St. Hestehave skete der ca. 1850 en meget tragisk begivenhed.

En ca. 16-årig dreng var sendt ud i en skovengsmose, som så ofte før, for at flytte fårene. Det var skovfogedens søn, Jørgen. Her blev han overfaldet af en uvan vædder, der fik væltet ham omkuld, og han blev derefter meget ilde tilredt. Der gik en tid, før man savnede Jørgen, for hvad kunne en dreng ikke finde på at sinke sig med på sådan en lang frem- og tilbagevej gennem skov med så mange spændende oplevelsesmuligheder. Han blev først fundet, båret hjem og lagt i seng efter at have ligget hjælpeløs i længere tid. Han lå i sengen i et lille års tid. En læge har vel set ham eller en klog mand eller klog kone? Måske "De kloge i Tjørnehoved"! Men han var vist nærmest opgivet. Jørgen kom dog op og kunne gå, men en del foroverbøjet, og han havde kun lidt og meget svage kræfter, men fingrene var intakte, og hovedet fejlede

heller ikke noget og fungerede vist nok et betydeligt stykke over middel. Gennem ungdommen gik han hjemme på skovfogedstedet, kunne vel reparere og lave små ting. At pusle og pille i haven og læse var hans store lyst. Han fik lært sig at pode frugttræer og pode roser. Han kom en del ud på egnen i den forbindelse – og måske mere for at "skyde sten", som han var ekspert i. Med hulmejsel og hammer boredes et 10-15 cm dybt rørformet hul i stenen, det var noget af en kunst at se, hvor stenen var lettest at "bore" i. Så fyldtes hullet med løst krudt, en lunte blev sat til, og en solid klat våd lerjord blev presset over, og i god sikkerhedsafstand tændtes lunten. Dette arbejde skulle der fra sognefogeden gives tilladelse til. Når stenen var sprængt, gik Jørgen til den næste, og andre fjernede de tunge stenstykker. Som nævnt læste han meget. Den gamle lærer Petersen i Roneklint var flink til at besøge ham og til at forsyne ham med bøger fra læsekredsen, som han selv som ung lærer, havde fået oprettet allerede i 1827, men også af sine egne af lidt sværere art, som han gav råd og vejledning til. Lærer Petersen har sikkert haft en stor og god andel i, at tanken om at komme på seminarium modnedes hos Jørgen. En anden grund hertil var vist også, at Jørgen var blevet gode venner med en pige, Marie, i Bønsvig. I 1877 blev han og Marie gift, og straks efter tog han til Gedved Seminarium og blev uddannet til friskolelærer. Jørgen og Marie havde overtaget Maries fødehjem i Bønsvig, et fæstehus under Nysø. Det var en 1/3 af et meget langt vinkelhus med stor have. Et par år senere fik de også dertil i fæste et vænge på ca. 1 td. Land. Der havde i mange år været for mange børn i Roneklint skole (Fuglsangvej nr. 6 red.) – og langt var der også dertil. Bønsvigfolkene ville gerne have deres egen skole, og de ville også gerne selv betale noget derfor, og sammen med noget tilskud fra kommunen og også noget tilskud fra Nysø bl.a. brændsel, lys og petroleum, blev der basis for oprettelsen af en slags friskole (1878 red.). Den unge friskolelærer, Jørgen, blev ganske naturligt antaget som lærer, og skolen fik lokale i hans og Maries hus. I den anden ende af det meget lange

Jørgen og Marie Jensen med sønnen Alfred 1900-01. Bag træstammen ses brønden. I huset uden for billedet t.v. lå høkerforretningen. Vinduet t.h. er ind til skolestuen. Gård og brønd var fælles for 5-6 husstande.

hus åbnede de en høkerforretning. Det var de jo fælles om, men her var det vel nok mest Marie, der fungerede. Men Marie var også meget interesseret og aktiv i skolen. Marie havde haft et højskoleophold på V. Skerninge højskole v. Svendborg, det nuværende Ollerup, hvor forfatteren Anton Nielsen var forstander. Herfra medbragte hun et stort kendskab til danske og nordiske sange. Jørgen kunne ikke synge, men det var hun god til, så hun måtte ind og synge morgensang med børnene og vel også ved andre lejligheder. Marie havde også syeller håndarbejdsskole for pigerne efter skoletid. Marie Degns var meget afholdt af pigerne. Den unge baronesse, Astrid Stampe gav penge til disse syskoler, der vist

var flere af på godset Nysø. Denne kvikke unge baronesse havde også lavet et bogudlån, der stod i godsets skoler, og et sådant stod også hos Jørgen. Hun gav os varme til aftenskolen for karle i vinterhalvåret, som Jørgen holdt i en årrække. Hun var i det hele taget meget optaget af Grundtvig og alt det folkelige. En tid havde hun store planer om at oprette en højskole, og dertil havde hun af sin baronfar fået 10 tdr.l. i Bønsvig i 1870, det blev dog opgivet, og hun solgte i 1895 jorden, hvorpå der blev bygget et husmandssted (nu Bønsvigvej 11, hvor Holger Andersen bor, red.). Jørgens aftenskole havde som regel 10-13 elever. De havde øvelser i dansk og regning, men

Jørgen fortalte også om fædrelandets historie, og man sang meget med Marie som forsanger og musikledsagelse af hendes harmonika. Skytteforeningens sangbøger blev brugt, disse havde Astrid Stampe også givet skolen. Jørgen var meget flittig. Han

kom rundt på egnen til en del sognerådsformænd, der deres sunde fornuft og alle andre gode egenskaber ufortalt ikke havde let ved, eller rettere sagt havde meget besvær med, skrivelser og svar til offentlige myndigheder. Mange skrivelser og officielle dokumenter blev af Jørgen korrekt og smukt udført og udfyldt med hans smukke skrift. Det er tidligere nævnt, at Jørgen i ungdomsårene podede frugttræer og okulerede roser. Nu da han havde egen jord at plante på, fik det større omfang. Podekviste fik han en del af fra Nysøs store park og have samt planteskole, hvorfra godsets folk i mange år havde kunnet hente små frugttræer og buske gratis. Men han fik det også andre steder fra, fra andres haver, hvor han så roser, som han syntes særligt godt om. Jørgen og Maries have fik gennem årene ligefrem et helt væld af duftende roser. De var flinke til at give til naboer og venner i Bønsvig by roser, så byen blev kendt for sit rosenflor og sin rosenduft.

Omkring århundredeskiftet begyndte Jørgens helbred at svigte, så han i 1902 måtte lukke sin skole. Han døde i december 1904 i en alder af 63 år.

Marie fortsatte endnu nogle år med syskolen. Høkerforretningen fortsatte hun med til sin død i 1922. En datter der havde hjulpet de seneste år, fortsatte med forretningen til 1948."

Marie og Jørgen Jensen fik fem børn: Niels Christian f. 1877, Margrethe Christine Marie f. 1879, Anton Harald f. 1881, Astrid Kristine Helga f. 1884 og Alfred Harald Rudolf f. 1887. Hovedparten af eleverne til friskolen kom fra Bønsvig by. Elevtallet svingede de første år mellem fem og 14 elever. Sognerådet havde kun givet tilladelse til, at eleverne kunne gå på skolen til deres fyldte niende år, hvorefter de skulle fortsætte i sognets almueskoler. Betalingen for skolegangen var 75 øre for husmændenes børn og 1 kr. for gårdmændenes børn om måneden. Jørgen Jensen søgte hvert år sognerådet om støtte til sin og hustruens friskole. Et år fik de bevilget 80 kr. I 1886 skriver Jørgen Jensen til sognerådet: *"Jeg har nu 12 fattige Børn frit i Skolen, som Forældrene ikke har råd til at yde noget Vederlag for; og nødigt vil jeg slippe dem, naar de ellers ere flinke Børn; ti jeg elsker min Skolegerning, og mine lykkeligste Timer tilbringer jeg i min Skole hos de kære Børn".* Sognerådet satte derfor støtten op det år til 100 kr.

Da skolen lukkede i 1902, var den sidste elev Holger Andersens moder, Maren Dorthea Petersen. Marie og Jørgen Jensens datter, Margrethe Christine Marie, kaldet "faster Grethe" i hele Bønsvig, byggede efter forældrenes død et nyt hus på Bønsvigvej 27, hvor-

fra hun drev sin købmandsforretning til 1948.

Tak til Gerda Marie Jensen og Præstø Lokalhistoriske Arkiv for oplysninger til artiklen. Desuden er der brugt oplysninger fra hæftet, "Friskolelæreres livsvilkår, 26 breve fra 1881", ved Dorte Thirslund.

Knud Jacobsen

Resterne af den tidligere friskole i Bønsvig, Bønsvigvej 27. Den blev nedlagt i 1902.
Billedet er dateret til 1992 og stammer fra Præstø Lokalhistorisk Arkiv. Fotograf Ole Hansen

LYNGGÅRD NYT

Da Mogens begyndte som forvalter på Lynggård for mere end 30 år siden, bekymrede han sig en dag i efteråret om, hvad vi skulle få vintermånederne til at gå med. Jeg beroligede ham med, at det aldrig havde været noget problem, da der altid var oprydnings- og renoveringsopgaver. Det var der dengang, og det er der stadig.

Som jeg skrev i sidste nummer af Bladet Jungshoved. er vi her efter nytår begyndt en større renovering af flere stalde. I skrivende stund, sidst i januar, er vi ved at være færdige med den første stald, og staldpersonalet glæder sig til at tage den i brug. Næste stald påbegyndes i næste uge, og sådan er det planlagt til at gå slag i slag, til to løbestalde og ni farestalde er renoveret.

Ind i mellem har vi nogle omforandringer på biogasanlægget, hvor vi bl.a. skal lægge en ny pumpeledning fra vores halmbehandlingsanlæg; det anlæg er et forsøgsanlæg, der er bygget af firma Euromilling med udviklingsstøtte af EUDP-midler. At det er et forsøgsanlæg, har vi i udpræget grad oplevet,

med mange indkøringsvanskeligheder. De er nu forhåbentlig ved at være overstået, og vi oplever, at halm giver rigtig godt med gas. Biogasanlægget har således kørt godt og stabilt de sidste måneder. Vores lugtrensningsanlæg er også indkørt og virker fint. Anlægget er tilmeldt en serviceordning, så det bliver gennemgået med jævne mellemrum af firmaet, som har bygget det.

De første dele af biogasanlægget er fra 2001, og det begynder at kræve mere vedligeholdelse, så vi må formodentlig i gang med en større renovering i løbet af et par år. Anlægget er oprindelig bygget til at afgasse vores gylle og norsk fiskeolie. Fiskeolien er for længst blevet så dyr, at vi ikke har råd til at anvende den, og fornuften forsvinder også ved at transportere den med lastbil fra Norge til Jungshoved, som vi gjorde de første år. Vi har i mange år fået gærrester fra Novo til biogasanlægget, og det produkt var vi rigtig godt tilfreds med, da vi brugte det til foder, og det har efterfølgende givet rigtig godt med gas i biogasanlægget. Nu har Novo bygget deres eget anlæg sammen med Ørsted og Bigadan, to store spillere på energimarkedet, så nu er det slut med at modtage gærrester fra Novo. Vi har derfor forsøgt at tilpasse anlægget til at bruge vore egne produkter. Hovedsagelig halm og ensilage, men også dybstrøelse og møg fra skruepresse. Disse ændringer i "foderplanen" er ikke uden problemer, og det må vi tage højde for ved en senere renovering.

Vi er i øjeblikket i dialog med Økologisk Landsforening, om vores afgassede gylle kan godkendes til udspredning på økologiske landbrug, og det ser det heldigvis ud til, at vi kan. Det vil også hjælpe de lokale økologer, der i udpræget grad mangler gødning.

Markarbejdet ligger naturligvis stille her i vintermånederne. Dvs. vi har fået en ekstra opgave med at "kigge" til drænrørene. Med alt det vand, der er kommet sidst på året og i januar måned, viser vandhullerne i marken, hvor drænene ikke fungerer godt nok. Vi skal derfor have lagt nogle få hundrede meter nye drænrør inden foråret.

Vi håber på lidt frost, så vi kan få årets sidste eller rettere første høst i hus – høsten af vores pil, der skal høstes til flis og efter en periode, hvor den tørrer lidt, sælges til varmeværk.

Foråret er altid en travl tid, men en dejlig tid. I år får vi ekstra travlt, da det var så vådt i efteråret, at vi ikke fik såret

meget hvede, så der bliver i stedet mere byg på vore marker til kommende sæson. Herudover er vi glade for vores hestebønner, så der bliver også et stort areal med dem. Denne gang ikke blot til udsæd og grisefoder, men også til proteinmel. Der bl.a. bruges til fremstilling af vegetabilsk "kød".

Hvis nogen af Jer læsere ønsker at vide mere om, hvad vi foretager os på Lynggård, er I meget velkomne til at ringe til mig på
22 22 23 46 eller sende en mail til lynggaard@lynggaard.dk.
Jeg viser også gerne frem og fortæller om virksomheden.

VELKOMMEN HER!

Venlig hilsen Peder Andersen

Spiseklubben på Jungshoved Skole

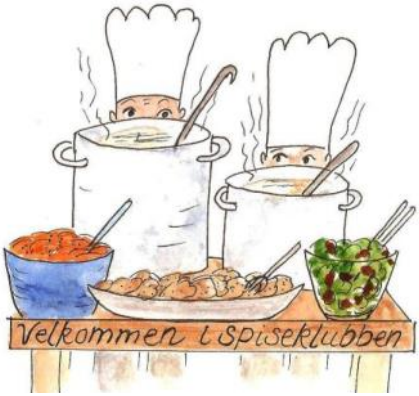

Velkommen i spiseklubben. Vi glæder os til at se nye som gamle gæster.

Sidste gang i denne sæson er torsdag 22. marts.

Som afslutning serveres en til lejligheden sammensat tre retters menu.

Prisen er 60 kr. pr. voksen og 30 kr. pr. barn (4-12 år).

På gensyn.
Venlig hilsen,

Kurt, Merete og Knud

Tilmelding til: Knud Jacobsen, Ambæk Mark 10, tlf. 22 21 55 25 el. pr. e-mail til: knudjacobsen@gmail.com

Mit yndlingssted på Jungshoved (12)

Da vi deltog i fællesspisningen på Jungshoved Skole i december måned, spurgte Knud mig, om jeg ville skrive dette nummer af Jungshovedbladets "Mit yndlingssted på Jungshoved", og selvfølgelig ville jeg det. Det skulle da være nemt nok – kun et spørgsmål om at vælge, for i virkeligheden er hele Jungshoved mit yndlingssted.

Siden har jeg ofte tænkt, at netop dette sted ville jeg skrive om – eller dette sted osv. – men kunne jeg så skrive mere end to linjer om lige netop dette dejlige sted? Jeg overvejede det højeste punkt på vejen mellem Bønsvig og Bøged Strand, der står en bænk, og man kan se ud over Bøgestrømmen over mod Møn, og her så jeg engang en stor flok traner, der rastede på deres vej mod Sverige. Jeg forestillede mig, at netop disse traner ville slå sig ned for sommeren nær vores lille paradis i det nordlige Småland. Mens jeg iagttog dem, lettede flokken og fløj lige hen over hovedet på mig i deres elegante stil.

Jeg er dog endt med – som mange af mine forgængere til denne artikel – at skrive om det sted, hvor jeg bor. Jeg flyttede ind på Lundegårdsvej 28 i foråret 1992 og har lige siden elsket denne plet. Vores grund ligger meget højt, ja, faktisk det højeste punkt på Jungshovedbladets dækningsområde, så vi har en fantastisk udsigt ud over Vasen over mod Allerslevgården. Fra vinduet i kvisten mod syd kan vi faktisk se helt til Kulsbjerg ved Vordingborg. Markerne ændrer udseende for hver sommer – i sommer var der raps lige uden for vores have, et fantastisk syn i forsommeren med den gennemtrængende gule farve. Dertil har vi et rigt dyreliv i haven. For en del år siden var jeg så heldig at overvære, at et pindsvin fødte sine unger. Jeg havde dog nok været lidt for nysgerrig, for pindsvinemode-

ren flyttede hurtigt sine unger væk fra hulen, men senere den sommer så vi de små pindsvineunger løbe over græsplænen i skumringen. Om vinteren sover pindsvinet sin vintersøvn under brændet i carporten. Denne vinter har den hver dag siddet under fuglehuset og spist de nedfaldne kærner og efterfølgende trisset tilbage i carporten og mast sig ind under brændet. Fasaner er her naturligvis også. Det er så morsomt at se fasanhanen spankulere op til fuglefoderhuset og stolt præsentere en fasanhun for dagens "take away" middag, eller om sommeren, når en hel flok fasankyllinger bliver bespist af fuglefoderet. Flagspætten er også en tro gæst og kommer desuden hver sommer med som regel to unger, som bliver introduceret til spisekammeret.

De seneste år er vores have blevet en del af territoriet for tre-fem rådyr. De spiser konsekvent toppen på næsten alt, der kommer op af jorden i vores køkkenhave, så sidste sommer blev der ikke meget tilbage til os. En af deres yndlingsretter er vores slyngroser. De ligner ikke helt dem på billedet i kataloget, når rådyrene har spist hvert eneste blad på roserne, så de står tilbage med nøgne stilke og enkelte blomster og blade i toppen.

Egernet holder også til i haven. Også det har fundet fuglefoderbrættet, og om efteråret plukker det flittigt hasselnødder i nøddehegnet, som står ind mod vores nabo, og spæner hen og graver dem ned under en busk i haven.

Hvis vi går 150 meter hen ad vejen, står vi der, hvor Lundegårdsvej og Egebjergvej mødes. Herfra kan man se Jungshoved Kirke, og ude bagved kan man ane nogle bygninger i Stege, og hvis vi kigger mod nord/nordøst, kan vi se ud over fjorden mod Faxe Ladeplads, og i mørke kan vi se lyskeglen fra fyret på Stevns Klint.

Lundegårdsvej 28 er så afgjort mit yndlingssted på Jungshoved. Det er udgangspunktet for mine mange cykelture rundt på Jungshoved fra det tidlige forår til slutningen af oktober. I de mellemliggende mørke vintermåneder må jeg tage til takke med kondicyklen, men når jeg så første gang kan trække cyklen ud og cykle udenfor rundt på det smukke Jungshoved, så føler jeg mig som en økologisk ko, der bliver lukket ud på græs i forsommeren.

Nina Capion

Kirke og menighedsråd

Hvorfor holder vi påske?

Når dette Jungshovedblad udkommer, er der ca. 14 dage til påske. Der er dermed travlhed på vej i haverne og på markerne, for påsken er et sikkert forårstegn, og man nyder fridagene. Det er også i tiden lige efter påske, at mange konfirmationer finder sted. Påskedagen er tiden til mange forskellige gøremål, men det var spørgsmålet: Hvorfor holder vi påske?

Påsken er oprindeligt en jødisk helligdag, fejret til minde om israelitternes flugt fra Ægypten. Da Jesus blev korsfæstet i løbet af den jødiske påskefejring, var det naturligt, at påsken også fik en særlig rolle for de kristne. Blot gav man den sin egen betydning.

Som bekendt går evangelisternes beretninger ud på, at Jesus blev korsfæstet, at han døde og blev gravlagt. De fire evangelister – Mattæus, Markus, Lukas og Johannes, fortæller meget forskelligt om de kvinder, der havde kendt Jesus, at de påskemorgen går ud for at salve hans legeme. Her ser de, at graven er tom. Men hvorfor er den tom? Evangelisterne er enige om, at forklaringen

Opstandelsen af Dieric Bouts, ca. 1455.
Foto: Wikipedia

på den tomme grav er, at Jesus er stået op fra de døde. Han er der ikke længere. Ganske enkelt!

Denne beretning bliver meget hurtigt den første og vigtigste beretning om Jesus. Naturligt nok bliver det også den kristne kirkes største helligdag.

Historien om denne begivenhed er selve kristendommens startpunkt. Det er denne historie, som får de første kristne menigheder til at forsamles, for nu vidste de, hvad de skulle forsamles om, nu da Jesus ikke længere var der hos dem. De forstod ham nu ikke længere som et menneske, der prædikede og udførte undere og helbredte, men at den tomme grav var tegnet på, at det var Guds egen søn, der havde vandret rundt i det samme landskab som disciplene og sammen med dem. Han var ikke blot et menneske, men altså også Guds søn.

I de første par generationer efter JKs død og opstandelse går fortællingerne om ham fra mund til mund, men efterhånden som den generation, der havde kendt Jesus, dør, bliver det nødvendigt at nedskrive beretningerne. For de fire evangelier gælder det, at de er blevet til i disse meget tidlige kristne menigheder, og derfra har de spredt sig ud over store dele af Middelhavsområdet. Først til de nærliggende byer i det, vi i dag kalder Israel, og videre ud til verdensbyerne – Antiokia (i Libanon), Alexandria, Damaskus og Rom, der som bekendt ender med at blive kristendommens hovedstad.

Paulus er den første, vi hører om, som rejser rundt i store dele af Middelhavsområdet og fortæller om Jesus. Disse mange rejser beretter han om i sine breve, som han har skrevet og sendt til sine menigheder. Disse breve er de ældste skrifter om Jesus, skrevet så tidligt som i 50erne, dvs. ca. 20 år efter Jesu død, og endog skrevet før evangelierne.

Påsken i salmebogen

Der er skrevet et utal af bøger om den kristne påske, som kunne fylde flere biblioteker, og på Google kan man finde utallige opslag om påsken.

Også i salmebogen er der rigtig mange påskesalmer. Alle de store salmedigtere har skrevet salmer til påsken – Brorson, Kingo, Grundtvig og Ingemann. Og også fra moderne tid, dvs. salmer som er yngre end 100 år.

En af disse nyere salmer vil jeg slutte af med, K.L. Aastrups salme "Det er så sandt" fra 1961. Aastrup er ikke så kendt som de andre, til gengæld skriver han meget klart, enkelt og kortfattet. Bl.a. her i salmen.

Det først vers lyder:

> Det er så sandt at ingen så
> Vorherre ud af graven gå
> For det, der aldrig kunne ske
> Det skulle intet øje se.

Aastrup begynder her med at konstatere, at der var slet ingen, der så Jesus gå ud af graven. Det er den røde tråd i salmen. Ingen øjenvidner, og grunden er, at det hellige har ikke brug for øjenvidner. Det hellige er ikke noget, man ser, men det er noget, der bliver fortalt om. Det er også derfor, at troen ikke kommer af det, der ses, men af det, der høres.

Denne tanke fortsætter han i salmen:

Men det, som intet øje så
vil kirken holde søndag på
og vidne frit, som ånden bød
om ham, der døden gennembrød.

Døden blev således ikke det sidste for Jesus, der kom et "efterliv". For beretningen om hans opstandelse er ikke at berette en mærkelig hændelse, men at gøre beretningen til et godt budskab for den, der hører. I salmen udtrykkes det på denne måde:

og bringe små det bud
at nu er han for dem hos Gud
og som han delte med dem her
de vist skal arve med ham dér.

For det sidste ord dér er det, som trosbekendelsen kalder "det evige liv". Det er opstandelseshåbet, der her er tale om, og det håb er noget af det mest centrale i kristendommen. Det var det for de første kristne, og det er det også for menigheden i kirken. Og det lyder hver eneste gang, vi fejrer påsken og dens begivenheder. Glædelig påske.

Arrangementer

Foredrag "Flugten fra Iran og ankomsten til Danmark",
v/David Mede Abdi,
Rejsestalden, Jungshoved, marts kl. 19.00 (endelig dato annonceres i dagspresse, i nyhedsbrev og på hjemmesider)

Sangaften i Jungshoved Kirke, søndag 25. marts kl. 19.00
Foredrag "Djævle og viser- og andre gode sager" v/lektor, mag. art. Lise Præstgaard Andersen,
Jungshoved Kirke, onsdag 18. april kl. 19.00

Gregoriansk kirkesang i Jungshoved Kirke,
søndag 29. april, kl. 17.00

Foredrag "Herrens Veje" – og arbejdet med tv-serien.
v/instruktør af serien Kaspar Munk,
Allerslev Præstegård, onsdag 23. maj kl. 19.00

Koncert i Allerslev Kirke med Sakskøbingkoret, Voci Fluenti
torsdag 7. juni kl. 19.30

Se nærmere om arrangementer i vedlagte folder fra Allerslev og Jungshoved kirker.

Nyhedsbrev

Ved hvert eneste arrangement og koncert i Allerslev og Jungshoved kirker og i Rejsestalden og præstegården i Allerslev sender jeg via en mail et nyhedsbrev rundt til dem, som jeg har noteret på min liste. Står du ikke på listen og vil være interesseret i at få et nyhedsbrev hver gang, der sker noget i de to sogne, så er du meget velkommen til at rette henvendelse til mig med oplysning om navn og mailadresse.

Du kan kontakte mig på
tlf. 55 99 60 17
og på mail torm@km.dk

Torben Møllenbach

2017: Årets gang i Jungshoved Kirke

I 2017 blev 10 unge konfirmeret og 3 par blev viet; desuden blev 7 døbt, og 17 blev enten begravet eller bisat fra Jungshoved Kirke. Til sammenligning var tallene i 2016: 7 unge blev konfirmeret og 5 par blev viet; 7 blev døbt og 10 personer blev enten begravet eller bisat.

De samlede udgifter løb op i knap 800.000 kr. til løn til kirkens ansatte – bortset fra løn og pension til præsten – samt til drift og vedligeholdelse af kirken, kirkegården, graverboligen og Rejsestalden. I 2016 løb de tilsvarende udgifter op i knap 800.000 kr.

Godt 2.700 besøgende deltog i 2017 i de kirkelige handlinger eller andre kulturelle og sociale arrangementer. I 2016 var det tilsvarende tal godt 2.500 besøgende.

Kirkegængerne fordelte sig på følgende måde:

Kirkelige handlinger 2017	Antal af hver handling	Samlet antal Kirkegængere	Gennemsnitligt antal pr. gang
Gudstjenester, heraf 3 med søndagsdåb og konfirmation af 10 unge	41	1113	27
Lørdagsdåb	4	147	37
Begravelser/bisættelser	17	724	43
Vielser	3	188	63
I alt	**65**	**2172**	**33**

Der er selvsagt stor variation i antallet af kirkegængere til de enkelte kirkelige handlinger. I gennemsnit har Jungshoved Kirke i lighed med de seneste år været i brug mere end én gang pr. uge og været fyldt ca. en tredjedel op.

Hertil kommer deltagere i de øvrige arrangementer:

Arrangementer 2017	Antal	Samlet antal	Gennemsnitligt antal pr. gang
Sangaftener i kirken	2	56	28
Koncerter i kirken	2	224	112
Foredrag i Rejsestalden	2	38	19
Udflugter	2	73	37
Adventsarrangement	1	22	22
Skt. Hans bål på Slotsbanken	1	125	125
I alt	**10**	**538**	**54**

Endelig er der mange turister, som lægger vejen forbi kirken; hvilket vores gæstebog vidner om.

Og vi kan se, at mange turister stiller deres biler på kirkens parkeringsplads og benytter stedet som udgangspunkt for enten en cykel- eller travetur rundt på Jungshoved. På parkeringspladsen findes info-tavler med oplysninger både om stedets – især slotsbankens – historie og om mulige vandre- og cykelture. I våbenhuset findes hæfter om kirken samt ekstra numre af bladet Jungshoved. Jungshoved Kirke er fortsat medlem af Vejkirkeordningen med angivelse af at være Cykelvenlig Vejkirke.

Når alle sogne har aflagt regnskab, og disse er revideret, vil de senere på året være tilgængelige på www.sogn.dk.

Tidspunkter for kommende gudstjenester og andre arrangementer i Jungshoved Kirke kan bl.a. findes på www.jungshovedkirke.dk.

Indsamlinger i Jungshoved Kirke

I Jungshoved Kirke er der i 2017 samt Nytårsdag 2018 blevet indsamlet i alt 3.518 kr.:

Julekurven v/fr. Bettina Ellegård Jensen, Rødegårdsvej 37, 4720 Præstø, er blevet tilgodeset med 1.000 kr.

Børnesagens Fællesråd har fået tildelt 963 kr. bl.a. fra Juleindsamlingen.

Nytårskollekterne på sammenlagt 355 kr. var til fordel for Det Danske Bibelselskab.

Desuden er Danske Sømands- og Udlandskirker blevet tilgodeset med 400 kr., og de resterende 800 kr. vil blive brugt til Lokal Menighedspleje.

Jungshoved Menighedsråd vil gerne takke alle, der har bidraget til indsamlingerne.

Praktiske oplysninger

Fødsel: Jordmoderen sender automatisk besked om en fødsel til sognepræsten i det sogn, hvor man bor. Sognepræsten registrerer fødslen, og moderen får besked i sin e-boks. Er moderen gift, registreres manden samtidig som faderen.

Er forældrene ikke gift, skal faderen via borger.dk afgive en Omsorgs- og ansvarserklæring. Den skal være indtastet inden for 14 dage efter fødslen. Er det ikke sket, bliver faderskabet afgjort af statsforvaltningen.

Dåb: Et barn skal have et navn senest seks måneder efter fødslen enten ved dåb i kirken eller ved navngivning. Ønsker man sit barn døbt, henvender man sig til den præst i hvis sogn, man ønsker sit barn døbt. Ved en dåb skal der være en gudmor eller -far samt mindst to faddere ud over evt. forældrene. Forældrene må gerne være skrevet op som faddere.

Ønsker man ikke sit barn navngivet ved dåb, skal man via borger.dk indtaste det ønskede fulde navn for sit barn. Herefter indføres navnet i kirkebog og folkeregister, og man får besked i sin e-Boks.

Dåbsattest: Kan rekvireres hos nærmeste sognepræst eller kordegnekontor, uanset hvor man er døbt.

Vielse: Aftales med sognepræsten. Inden vielsen skal man via borger.dk udfylde en ægteskabserklæring. Kommunen udfylder herefter en prøvelsesattest, som sendes til den pågældende sognepræst.

Dødsfald: Besked om dødsfald retter man til sognepræsten oftest via en bedemand. Bisættelse og begravelse aftaler man med præsten. Desuden er der mulighed for, at man kan få afdødes aske spredt ud over åbent hav.

Vigtigt: Hvis man ikke ønsker at benytte sig af de digitale muligheder, kan man på borger.dk printe almindelige papirblanketter ud, som man så udfylder.

Yderligere vejledning kan man få hos sognepræsten.

Henvendelse i øvrigt til sognepræst Torben Møllenbach, Rekkendevej 39, Allerslev, 4720 Præstø, tlf. 55 99 60 17. Mail: tom@km.dk. Træffetid: Alle dage efter aftale.

Mandag: Fridag for præst og personale, og desuden er kirken lukket for kirkelige handlinger.

Øvrige telefonnumre findes på næste side

ADRESSER OG TELEFONNUMRE:

BEGGE SOGNE

Torben Møllenbach
Allerslev Præstegård
Træffetid: Alle dage efter aftale. Tlf.:
55 99 60 17 og på mail: torm@km.dk.
Mandag: Fridag for præst og personale, og kirken er lukket for kirkelige handlinger.

Organist Elena Stilling
21 26 66 08

Kirkesanger Bodil Agerbo
25 14 07 94

Kasserer
Regnskabsfører Anne-Lise Nielsen
Faxe Ladeplads
24 25 11 51

ALLERSLEV

Graver Leo De Jong
55 99 61 68
Træffetid: Tirsdag-fredag 12-12.30

Menighedsrådsformand
Tove Grundtvig
55 99 60 92

Kirkeværge
Rita Larsen
55 99 60 30

JUNGSHOVED

Graver Poul Hansen
55 99 90 99
Træffetid: Tirsdag-fredag 12-12.30

Menighedsrådsformand
Eli Frandsen
55 99 91 99
e-mail: elifrandsen@yahoo.dk

Kirkeværge Bent Pedersen
24 80 08 32
http://www.jungshovedkirke.dk

Kirkebil

I begge kirker har vi det sådan, at der altid er mulighed for at få en kop kaffe (eller te) og en snak efter højmessen. Kirkebilen kører til alle højmesser, dvs. gudstjenester kl. 10.30. Er der kun én gudstjeneste i pastoratet (Allerslev og Jungshoved sogne), kører kirkebilen til denne uanset tidspunkt.

Kirkebilen kan også bestilles til alle kirkelige arrangementer i Allerslev Præstegård og Jungshoved Rejsestald. Det koster 5 kr. at benytte kirkebilen, der kører fra begge sogne og fra Præstø. Man skal tilmelde sig dagen før inden kl. 12 hos Dan Taxi Vordingborg, 70 25 25 25 eller 88 70 06 40.

NYHED: Delebussen "**Frøen**" kører til gudstjenesterne kl. 10.30 i Jungshoved Kirke for dem, der bor i Jungshoved sogn. Tilmelding til Frøens kørsel sker på 60 59 78 89 (telefonsvarer) gerne på sms, senest på dagen inden kl. 09.00. Hvis du oplever problemer med telefonnummeret, kan du ringe 42 24 71 83. Afgang fra hjemmet ca. 9.45, og tilbagekørsel ca. 12.15 (efter kaffen). Pris for deltagelse i kørslen er kr. 0,00.

Med venlig hilsen,

Jungshoved Menighedsråd

GUDSTJENESTER

Marts 2018-juni 2018

	Jungshoved	Allerslev
Midfaste 11. mar.	14.00	10.30
Maria Bebudelse 18. mar.	Ingen	9.00 Jesper Bo Blomgren
Palmesøndag 25. mar.	10.30	9.00
Skærtorsdag 29. mar.	9.00	10.30
Langfredag 30. mar.	10.30	Ingen
Påskedag 1. apr.	10.30	9.00
2. påskedag 2. apr.	Ingen	10.30
1. s.e. påske 8. apr.	Ingen	Ingen
2. s.e. påske 15. apr.	10.30	Ingen
3. s.e. påske 22. apr.	Ingen	10.30
Bededag 27. april	10.30	Ingen
4. s.e. påske 29. apr.	9.00	10.30
5. s.e. påske 6. maj	10.30 Konfirmation	Ingen
Kr. Himmelfart 10. maj	10.30	Ingen
6. s.e. påske 13. maj	Ingen	10.30 Konfirmation
Pinsedag 20. maj	9.00	10.30
2. pinsedag 21. maj	Ingen	Ingen
Trinitatis 27. maj	17.00 Festvesper	10.30
1. s.e. trin. 3. juni	10.30	Ingen
2. s.e. trin. 10. juni	9.30 Cykeltræf	10.30

Årets konfirmander i Jungshoved 6. maj 2018:

Ayse Chahrour

David Koch Christensen

Osvald Basse Christensen

Oliver Adsetts Edberg Hansen

JUNGSHOVEDKALENDER

Onsdag	7. mar.	Kl. 19.30. Foredrag "Norden i en ny tid". For. NORDEN. Skolen
Torsdag	8. mar.	Kl. 19.00. Lokalrådets generalforsamling. Skolen
Onsdag	21. mar.	Kl. 13.00. Travetur. Mødested Stenstrup by ved info-skabet
Onsdag	21. mar.	Kl. 19.00. Dialogudvalgsmøde. Skolen
Torsdag	22. mar.	Kl. 17.45-19.00. Spiseklub. Skolen
Lørdag	24. mar.	Kl. 10.00-14.00. Åbent hus. Skolen
Søndag	25. mar.	Kl. 9.30-13.00. Påskesjov i Rejsestalden. Jungshoveds Børn
Søndag	25. mar.	Kl. 19.00. Sangaften. Jungshoved Kirke
Søndag	8. apr.	Kl. 14.00. Velkomstmøde for nye beboere på Jungshoved. Skolen
Mandag	9. apr.	Kl. 16.00. Pensionistfor. generalforsamling og banko. Forsamlingshuset
Tirsdag	10. apr.	Kl. 19.00-20.30. Syng sammen-aften. Skolen
Mandag	16. apr.	Kl. 19.00. Foredrag "Kvindeliv i Old Bortianor". Seniorhands. Skolen
Onsdag	18. apr.	Kl. 19.00. Foredrag "Djævle og viser og andre gode sager". Jungshoved Kirke
Søndag	22. apr.	Kl. 10.00-12.00. Affaldsindsamling. Mødested Skolen
Torsdag	26. apr.	Forskningens døgn. For. NORDEN. Mere herom på mail og i pressen
Søndag	29. apr.	Kl. 17.00. Gregoriansk kirkesang. Jungshoved Kirke
Lørdag	5. maj	Kl. 9.00- .Rundvisninger på Lynggården. Se tidspunkter i bladet
Lørdag	5. maj	Kl. 13.00-15.00. Orientering på Oremandsgård
Tirsdag	14. maj	Pensionistforeningens udflugt til Samsø
Fredag	18. maj	Kl. 21.30. Aften-/nattur til Naturområde Sydgården
Onsdag	23. maj	Kl. 19.00. Foredrag. "Herrens veje". Allerslev Præstegård
Søndag	3. jun.	Kl. 10.00-13.00. Gåtur ved Roneklint. Jungshoveds Børn
Torsdag	7. maj	Kl. 19.30. Koncert med Voci Fluenti. Allerslev Kirke
Søndag	10. jun.	Kl. 9.00. Cykeltur Jungshoved Rundt. Start Jungshoved Kirke

GUDSTJENESTER

Se venligst forrige side